

ek

zeti munka
ló javaslat

junius 20. Az
minisztériumban
Teodoreseu mi-
amelyen végleg-
nemzeti munka
nyajvaslatot. A
hogy a nemzeti
elő törvényjavas-
kerül a parla-
kötelezi az összes
nán állampolgáro-
alább 85 százalék
15 százalékban
ha osztott idege-
A 15 százalékban
és igazgatóság
hanem az összes
főket egészen a
enek nem kaphat-
mint a vállalat
sai által felvett

**katonai
pészett be a
zált zónába?**
bb lap azt az ér-
Németország ka-
pészett be titok-
rizált zónába. A
k még nem adtak
zomben.

**ász és Jemen
bekeresződést**

Hedzsász és Jem-
aláirták. Az ok-
napokban lesz
an s akkor nyil-
és bekeresződés
és yemeni imám
eződés szabályoz-
lemond minden
alapítja a két or-
kát és azt a kö-
nyikük sem tür
széd állam ellen

**eltávolítják
elírásokat**

A pozsonyi városi
elkoronát szava-
elvíű uccafeliratok
Pozsonyban a hi-
rint a magyarság
százalék alá sül-

INÁBA

kellemesen

induló

induló

kal mehet

a főbb utazási
rügynökségnél,
ime:

Constanta

és Lapkötés
Baron L. Pop
3-77.

rat

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929.
Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cuij. Str.
Baron L. Pop
14. Telefon: 3-77. Előfizetési árak:
Havonta 118, negyedévre 328, fél-
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 28 dollár. Hir-
detések díjazabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
asidóság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Börmentőten
leveleket nem
fogadunk el.
Késirátok
megörését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jánosh
Ferenc. Bukaresti szerkesztő Hát-
szegi Ernő, Str. Matei Milia 6.
Ara 5 lej
Pentek, 1934 június 22.
5694. ÉV XVII. ÉVF.
TAMUSZ 9. 136. SZÁM.

Fényes külsőségek között zajlott le a kamarának Barthou tisztelőjére rendezett ülése

Csüförfők délben a király fogadta Barthou. Titulescu és Barthou beszédei

Bucuresti-Bukarest, junius 21. Ma dél-
előtt 10.30-kor Barthou Titulescu látog-
gatta meg, akivel a nemzetközi helyzetről
folytatott eszmecsere, különösen a kis-
antant és Franciaország kapcsolatát il-
letőleg. Barthou azután megkezdte a
partvezérek meglátogatását. Elsőnek II
órákor Dinu Bratianuhoz ment, majd
11.30-kor Gheorghe Bratianu kereste fel.
12 órákor Tatarescu miniszterelnök fogad-
ta a francia külügyminisztert, aki azután
a királynál jelent meg audiencián, aki
ebédre is vendégül látta.

Barthou, amikor délben autójával a
királyi palota elé érkezett a testőrgárda
díszszáda fogadta zászlós tisztelgessel
müközben a zenekar a Marseillaise-t ját-

Barthou és Titulescu nagyfentosságu beszéde a külügyminisztériumban

Bucuresti-Bukarest, junius 21. (Az Uj
Kelet tud.) Titulescu külügyminiszter teg-
nap estélyt adott Barthou tisztelőjére a
külügyminisztériumban. A banketten
résztvettek Benes, Jeffies és nejeik, Ta-
tarescu és a kormány tagjai, Saveanu
és Leonte Moldoveanu, a törvényhozás
két házának elnökei, Mironescu, Mihala-
che, Miñlineu, Dinu Bratianu, Goga, Iu-
nian, Grigore Filipescu, Th. Florescu,
Stelian Popescu, Iasievici udvari mars-
sall, Antonescu vezérkari főnök, Dinu
Cesianu párizsi követ és a diplomáciai
testület.

A banketten Titulescu a következő be-
szédet tartotta:

— Elnök ur és drága barátom! Kimond-
hatatlan örömmel, amely a legbiztább
érzelmeimből fakad, üdvözli Önt ma az
egész román nemzet körünkben. Ebben az
örömben mindenképpen az a ritka meg-
indulás érezhető, amelyet a hála emé-
lke idéz elő. A románok szívükkel emé-
keznek. Sohasem tudják elfelejteni, hogy
történelmük minden döntő korszakában,
a román nép természetes fejlődése állan-
dóan nemzeti céljainak irányában haladt
francia útmutatás következtében.

**A kisantant és Balkán-pak-
tum értelme**

A kisantant a nemzetközi együttműkö-
désnek Franciaország által irányított po-
litikáját követte és hűséggel követni is
fogja, mert ez a népek közlekedését tüzte
ki célul. A mi politikánk valóban nem
egyéb, mint kiépítése a legsorosabb kap-
csolatoknak, egy hálózatnak ama államok
között, amelyeket ugyanez az ideál hat-
tat és úgy, hogy semmit sem áldozunk fel
nemzeti érdekeinknek.

**akcióinkat alárendeljük az általa-
nos érdekeknek.**

Ez az a kisantant fundamentuma, ez a
Balkán-szerződés genezise. Egyesek az-
al gyanúsítják ezt a rendszert, hogy az
ehhez szegődő államok fontos pillanatok-
ban elvesztik akciószabadságukat. A kis-
antant épp ellenkezőleg úgy látja, hogy
ilyen politika mellett csak azt a szabad-
ságot lehet elveszteni, amely rosszat tud
csinálni. Ime, ezért marad hű a kisantant
ehhez a politikához és ezért adja meg
továbbra is a Népszövetségnek teljes tá-
mogását.

**Ha van egy intézmény, amely köz-
reműködött abban, hogy Franciaor-
szág és a kisantant között a kaposo-
lat még jobban kimélyüljön, úgy
az Genfben van.**

Ott látható a népek igazi arca, ott for-
málódnak ki a legmerészebb ideálok, a
melyekről sohasem mondanak le. Ott mu-

szotta. A királyi kihallgatás után tartott
udvari ebédet a király, Mihály vajda,
Erzsébet görög királyné, Tatarescu, Ti-
tulescu, d'Ormesson, Bochat, Barthou ka-
binetfőnöke, Slăvescu, Dinu Ceianu és
Hautloque francia attasé vettek részt.

A kamara ünnepi ülése
Bucuresti-Bukarest, junius 21. (Az Uj
Kelet tud.) Délután öt órákor ünnepi ülé-
se volt a kamarának. Valósággal rajzolt
a tömeg a kamara előtti téren. A rossz
idő ellenére a főváros legelőkelőbb pub-
likumának autói sorakoztak fel pazar ele-
ganciával. A diplomáciai páholyokban
minden ország követe, díszes diplomáciai
öltözékben. Jelen voltak a kormány ösz-
szes tagjai és a páholyokban a hadsereg

tatta meg Franciaország az egész világ-
nak az utat és sohasem marad egyedül
ezen az uton, Önök mellett vannak. El-
nök ur, a Népszövetség veteránja. Enged-
je meg, hogy mély és egyhangu

**csodálatosnak adjak kifejezést az
Ön energiájára és koncepciójának mély
sége fölött, amellyel megvédelmezte
álláspontját.**

Franciaország büszke lehet, hogy olyan
szolgái vannak, mint Ön. Ami bennünket

Barthou nagy beszéde a francia-román barátságról

Barthou a következőket válaszolta:
— Miniszter ur és drága barátom, az
ön szavaiban megéreztem Románia meleg
s mély rokonszenvét Franciaország iránt.
Hazám nevében megindult köszönetemet
fejezem ki ezért. Vannak látogatások,
amelyek meghaladják a hivatalosság ke-
reteit: ahol a szív is jelen van, Bukaresti
utam, valamint az ön legutóbbi párizsi
látogatása mutatja a bennünket egyesítő
kapcsolatok tartós és biztos erejét. Kor-
mányaink bensőséges kapcsolatait, ame-
lyek bizalommal telt és termékeny együtt-
működést biztosítanak, nem egyebek, mint
ama érzelmeknek reflexei, amelyek né-
peinket egymáshoz fűzik. Ezért a francia
kormány örömteljes sietséggel ragad meg
minden alkalommal a személyes érintkezés-
re, amelyek olyan rendkívül értékes szol-
idaritás továbbfejlesztését teszik lehetővé.
Amikor a barátság közös származásból
fakad, hasonló érzelmekből és azonos aspi-
rációkból, az kiáll minden megpróbál-
ást. Elég hű látjuk egymást, hogy meg-
értjük egymást.

— Üdvözlöm önben, miniszter ur, a
kiváló vezetőt, akinek tapasztalata és ve-
kintélye európai érték. De ön nem egy-
uttal a kisantant vezetője is? Annak a kis-
antantnak, amely

**törvényes álláspontjainak kibővítésé-
vel, szolidaritásának effektív erejé-
vel állandóan továbbfejlesztje azt a
koncepciót, amely alapítására veze-
tett.**

Közömbösen az ellenséges vagy ironikus
hangoktól, biztosan a maga céljában és
eszközeiben, tudva azt, mire képes, mit
akar és mi a kötelessége, a kisantant
napról-napra hatalmasabb erőt mutat,
mint lényeges tényezője annak a kon-
struktív rendnek, amire Európa vágyódik.
A köztársaság kormányra, amely sohasem
fog arra gondolni, hogy a „hojális együtt-
működést nyomasztó gyámkodással változ-
tassa át, — örül annak a szerepnek, amit
az önök államcsoportja játszik a nagy
nemzetközi kérdések vezetésénél. A fran-

képviselői. Amikor Barthou Titulescu és
Tatarescu társaságában belépett a terem-
be, percekig tartó ünneplésben részesi-
tették. Elsőnek Saveanu kamarai elnök
üdvözölte a vendéget, majd Dinu Bra-
tianu a liberális párt, Maniu Gyula, a
nemzeti parasztpárt, Gheorghe Bratianu
az ujliberális párt, végül Goga, Iunian,
Modreanu, stb. szólaltak fel.

Ezután Tatarescu tartott rövid beszé-
det, majd Titulescu francia nyelvű szó-
noklatban üdvözölte francia kollegáját.
Végül Barthou beszélt, kihangsúlyozva a
francia-román barátság jelentőségét és a
kisantant nemzetközi teljesítményeinek
jelentőségét. Az esti órákban ért véget a
kamara ünnepi ülése.

A jókívánások

— Miniszter ur! Nagy örömet és őszin-
te büszkeséget érzek, amikor a királyi
kormányának átnyújthatom a jókívánato-
kat, amiket a francia nemzet küld a ro-
mán nemzetnek. Tudom, hogy ilyen jó-
kívánatok egy hivatalos látogatástól el-
választhatatlanok és egy tradicionális
pohárköszöntő rituális formáját képezik.
De engedje meg, hogy kijelenthessem,
szakiya egy uzussal, hogy a mai jókíván-
ságoknak ezen az estén a kisantant három
külügyminiszterének jelenlétében, ebben
az egységes manifesztációban kivételes
jelentőségük van. Ezek épp oly kevésbé
jelentenek udvariasságot, mint politikát.

— Emelem poharam a legmélyebb tisz-
telettel Öfelsége II. Károly király és a
királyi család egészségére. A legbensőbb
barátsággal iszom Románia boldogságára
és fejlődésére, amely ország ebben a meg-
újult világban elfoglalja azt a helyet,
amelyre dicső múltja méltóvá tette.

A díner után ünnepélyes recepció volt,
amelyen a banketten résztvetteken kívül
a számos más meghívott vendég is jelen
volt, többek között a kisantant sajtójának
képviselői és a bukaresti francia kolónia
vezető tagjai.

VILAG TÖKRÉ

A fellegyszerzett — béke

Alább közöljük azokat a ka-
tonai természetű híreket, ame-
lyek a világsajtóban jelentek
meg az utóbbi hetek során, ai-
kor is, amikor Genfben a lesze-
relési Konferenciá drámai jele-
netei zajlottak. Szarazon közöl-
jük a híradásokat, amelyek így
is véres szatirát a népek által
óhajtott és az államférfiak ál-
tal hirdett világbékének.

A párizsi lapok junius elején hosszú
tudósításokat közöltek azokról a vízi-
és szárazföldi gyakorlatokról, amelyek
május 29-től 30-ra virradó éjszaka
zajlottak le az északi vizierők és a vé-
delmi csapatok között. Maguk a hajó-
gyárak, ahol a légi flottát előállítják
ujjában egészen megváltoztak, nem-
csak típusban, hanem a belső munka-
szervezés tekintetében is. Sokkal hatal-
masabbak ezek a gyárak és úgy fel-
vannak szerelve, hogy azokat már tech-
nikailag nem lehet túlhaladni. Acélból
készült falai közül egyre gyorsabb tem-
póban kerülnek ki a „Pegasus” típusu
tengeralattjárók, továbbá az „Alba-
tros” típusu torpedók, amelyek már
régóta tartják a világ gyorsasági re-
kordját. Innen öntik ki gyorsulóvan a
„Concordet” és „Lorraine” típusu pán-
célcirkálókat, továbbá a legutolsó sor-
hajókat, amiket a francia flotta számá-
ra készítettek. A hajógyárak Paulestól
Nantesig húzódnak végig a Loire part
jain, a Loire léghajózási társulat épü-
letei és hangárjai mellett. Rengeteg
könnyűsúlyú repülőgépek és impozáns
aeroplánok kerülnek a levegőbe erről a
területről. A napokban készültek el a
„Dunkerque” típusu hatalmas sorha-
jók, amiket Brestben építenek és fel-
szerelnek.

A francia Oranból hasonló szellemű
tudósítások jönnek. Az Erzewi légiraj
és egy földközi-tengeri flottának a gya-
korlatozását használták fel arra, hogy
demonstráljanak a légi támadások el-
len való védekezést. Ejjel 2.15 órákor
hívták fel az erre a célra berendezett
centrális telefont. Azonnal éles jelzések
hangzottak el, a harangok megszólal-
tak, a villanyvilágítás elaludt és az
egész város sötétségben maradt. A ma-
növer éjjeli három órákor véget ért.

Egy párizsi tudósítás beszámolt a
nemzeti védelem érdekében tartott bi-
zottsági ülésről, melyen a kormány tag-
jain kívül részt vettek a hadsereg és
a flotta bizottságainak kiválóbb repre-
zentánsai. A hadsereg-bizottsága nevé-
ben Farby ezredes a következő megjegy-
zéseket tette: a bizottság szükségesnek
tartja a javasolt munkákat gyors
megkezdését. Annál is inkább, mint-
hogy ezek a munkák védelmi természe-
tűek és arra szolgálnak, hogy Francia-
ország ellenállhasson a támadásoknak.
Az erődítmények lehetővé teszik 1934
év végére, hogy Franciaországot át-
törhetetlen acélfal övezze. Az ezredes
rámutatott továbbá arra a körülmény-
re, hogy a német felszerelési munka fé-
lelmetes ritmusban siet célja felé. A bi-
zottság meggyőződése szerint a fegy-
verkezésnek ez a mostani állapota egy-
új és kivételes helyzetet teremtett. Ki-
vánatos, hogy a határonalakat elit
csapatok védelmezzék, akiket nagy
többségükben össze kell állítani a már
bekeretezett speciálistákból álló káde-
rekből. Meg kell állapítani, hogy a mu-
nicio-szükséglet óriási nagy lesz és

ezért fontos, hogy a munició-ipart hatalmas arányokban fejleszthessék. Gondoskodni kell a katonai kiképzést szolgáló táborokról. Nyolcat felállítottak, de még nyolcra van szükség. Az északi határ számára egyesített katonai szervezetekről kell gondoskodni. De Tastes, a flottabizottság nevében követelte a kikötők légi támadás-elleni védelmét, pontosan, úgy, ahogy az Cherbourgban és Ajaccioiban már meg van. Meg kell erősíteni azonfelül a partok védelmét, főleg Algiriában és Calaisban.

Rómában hasonló lázas előkészületek történtek ezekben a napokban. Első ízben történt június első napjaiban, hogy a stratoszférát katonai célokra próbálták ki. Az olasz légügyi minisztérium egy nagyobb összeget boesájtott rendelkezésre. El akarja érni, hogy egy óra alatt a szatoszférában 1600 kilométert tegyenek meg az olasz katonai repülők. De nem csak erről van szó, hanem főleg arról, hogy ezt az újfajta repülőgépet a legjobb távesővel sem lehet meglátni. Az olasz hajógyártás elkészült a „Toricelli” tengeralattjáróval 890 tonnás, 70 méter hosszúságú, 2 méter szélességű, 3000 lóerjű ez a hajó, amelynek gyorsasága 17 csomó. A hajót felszerelték 8 nagykaliberű gépfegyverrel és két 100 milliméteres ágyúval. Ugyanakkor a napokban került ki Palermo hajógyárából az „Albators” tengeralattjáró. Ez a 145 tonnás első kategóriájából való gép 4000 lóerővel, 25 csomó gyorsasággal. Fel van erősítve fegyverkezve.

Mussolini kijelentette, hogy 70.000 tonna sorhajót fog építtetni, tehát ki fogja aknázni a washingtoni szerződés maximumát. A duce ebből a célból 481 millió lírát akar előirányozni és máris megrendelt két 35.000 tonnás hajót. Az olasz rendes állami költségvetésen kívül a légi hadviselés számára egy milliárdot fognak megszavazni, hogy az 1934-35 évben felfrissítsék teljesen a repülőparkot.

Lengyelországi hír: Debeney, a francia vezérkar főnöke június végén Varsovában utazik, hogy az 1921 évi francia-lengyel katonai egyezményt megújítsa és megbeszéljék az új helyzet által követelt intézkedéseket.

Az amerikai Egyesült Államok is erősen készülődnek. Az amerikai kormány 10.000 tonnányi négy új cirkálót épített annak ellenére, hogy az angol kormány megkérte Rooseveltet, hogy halassza el a hadihajóknak a gyártását mindaddig, amíg nemzetközi megállapítások döntenek az ilyen fajta típusú hajók építéséről. A kongresszustól ezen felül 3 újabb cirkálónak az elkészítésére kért a kormány meghatalmazást.

Japánban Fushimi herceg, a japán flotta vezérkarának főnöke elhatározta, hogy 300 katonai repülőteret építtet és kéri ehhez a nemzet hozzájárulását.

A törökök erős katonai készülődésére mi sem jellemzőbb, mint Chukru bej miniszternek egyik beszéde, aki az orosz-török barátságról szólva kijelentette, hogy Törökországnak pacifista politikát kell folytatnia, de a néppel szemben kötelessége hadsereget fejleszteni, hogy a veszedelem idején ne érjék az országot meglepetések.

DAS SCHWARTZBUCH

Tatsachen und Dokumente Die Lage der Juden in Deutschland 1933. A párizsi Zsidó Comité kiadásában most jelent meg 534 oldal, szenzációs dokumentumok és adatok. Ára 300 lej. Megrendelhető az UJ Kelet könyv-osztályában.

AZ ÉNBÜNÖM

mélyen megindító film, főszerepekben:
FREDERIC MARCH és TULLALAN BANKHEAD
Műsoron kívül: MICKEY MAUSS ALMA.

Barthou Bukarestben

Bucuresti-Bukarest, június 21. Louis Barthou francia külügyminisztert úgy fogadja a román főváros, ahogy csak koronás fejedelmeket szokás.

A legszerényebb ház homlokzatán is ott lobog a piros-fehér-kék francia lobogó. A miniszterelnök után Donescu főpolgármester intéz meleg felhívást Bukarest lakosságához: „Fogadjátok méltón a francia nemzet kiküldöttjét...”

Fehér oszlopok sorakoznak az utcákon, amelyen Barthou az állomásról a város szívéig megy. Az oszlopokon a francia köztársaság címere, a francia színek...

Bukareszt ezúttal szívesen, őszintén és örömmel fogadja a nagy vendéget, mint egy szerető rokont, akitől a szegényebb rokon oly sok szolgálatot élvezett s akitől a jövőben is elvárja ezeket a szolgálatokat, amelyeknek helyébe szíve egész melegét tárja elébe.

Ezt a nagy vendéget képviseli ezúttal Barthou külügyminiszter, ez a hetvenen túljáró, erőfesz franciá kispolgár, akinek azonban oly imponáló multja van.

1889-ben, 27 éves korában került be a parlamentbe, mint Basses Pyrénées képviselője. Ő volt akkor legfiatalabb tagja a francia kamarának. Megcsodálták, hogy ilyen hamar sikerült neki, de nem vették komolyan. Nem sokáig várattak azonban arra, hogy elismertesse egyéniségének rendkívüliségét.

Szónoki készsége olyan sikereket hoz számára, amelyeknek gyümölcse már néhány év múlva láthatóvá vált. 31 éves korában a Clemenceau-kormányban közügyminiszter, 34 éves korában a Meline-kabinet külügyminisztere. 1906-ban a Sarrieu kabinetnek lesz a tagja.

Léon Daudet, a királypárt vezére, Louis Barthouban látja a francia monarchia támaszát. A népszerű kispolgár megszemélyesítőjét s ezért legelső támadásának célpontjává választja. De Barthou nem vesz tudomást róla, amivel azonban még jobban maga ellen ingerli.

Barthou mellett, hogy nagy politikusa Franciaországnak, kiváló író. Egyébként a Francia Akadémiának tagja. Többek között a nagy művészek és nagy emberek szerelmi életével szeretett foglalkozni írásában.

Poincaré egy ízben, a választások küszöbén, kereste föl Barthout, aki éppen irodalmi művével volt elfoglalva.

— Min dolgozol Louis? — kérdezte.
— Wagner szerelmi életén — volt a válasz.

— És a választások?
— Eppen azért, mert választások vannak, menekülök Wagnerhez!

Poincaré beszélt el ugyancsak Barthouról háborus emlékirataiban, amikor megtudta, hogy Barthoukat egyetlen fia elesett a harcra, elment hozzá kondoleálni. Az ifjú önként jelentkezett katonai és harctéri szolgálatra.

Az akkori köztársasági elnök így beszél el látogatásának történetét:
Barthou könnyek között fogadott. Mindketten halgattunk, majd Barthou beszélni kezdett:

— Nem akartam elengedni... Hiszen még gyermek volt... Tizenhétéves korában ment el... Héába marasztaltam, a fiút nem tudtam elhatározásától eltántorítani. „Mennem kell apám — mondta ő. — Mennem kell, mert apám az, aki hadügyminiszteri minőségében megszavazta a három éves szolgálati időt... Ne mondhasa senki, hogy a fiad Párizsban ül, miatt mások a harctéren küzde-

nek...” Szegényke, az én politikai hírnevem és karrieremet féltette!

Romániában mindenki tudja, hogy Barthou egyike volt azoknak, akik határozott formában keltek az ország pártjára Trianonban és ezzel Barthou különösen Clemenceau előtt érte el sikereket Románia javára.

Anglia és Hollandia között titkos egyezmény jött létre Holland-Indiának a japán invázió elleni megvédésére

Sürgösen megkezdte a japán admirális a flotta-fejlesztést

London, június 21. A japán admirális egyik vezető-személyisége tájékoztató kijelentéseket tett a japán haditengerészet fejlesztésének szükségességéről. Azt hangoztatta, hogy a jelenlegi tengeri haderő nem elegendő ahhoz, hogy Japán esendes-óceáni birtokait kellő védelemben lehessen részesíteni. Japannak elég pénzügyi ereje van ahhoz, hogy sürgösen megkezdje a nagyarányú flottafejlesztést. A washingtoni egyezményben megállapított 5:5:3 arány már többé nem tartható

fenn. A tókiói lapok azt a hírt közlik, hogy Hollandia és Anglia között Holland-India védelme érdekében titkos egyezmény jött létre, amely a japán invázióknak van hivatva gátat vetni. A japán lapok arról is tudnak, hogy közös holland-angol kereskedelmi fellépés készül a japán export piacainak elvétele.

Tókiói jelentés szerint a szovjet Vlagyivosztki kikötője előtt összpontosította a távolkeleti orosz torpedó- és búvárnaszád hajóhadat.

Dr. Gara Ernő nyaralási akciója

Julius 17-én két hét a Fekete tengeren Konstanca, Movila, Techirghiol

Kérjen azonnal prospektust!

Mielőtt nyaralásra indul, gondolja meg jól hova megy.

Ha rosszul választ, elrontotta nyári vakációját, amiért egész éven át dolgozott.

A tengerparti nyaralás új életere jelent. Kérdezze meg háziorvosát. A Fekete tenger partján olyan olcsó nyaralást nyújtunk önnek, olyan annyiba sem kerül, mint amennyiből idehaza megéll.

Tessék idefigyelni a következő feltételekre:

Két hét Movila—Carmen Sylvan teljes ellátással, kurtaxákkal, borralalokkal, fürdővel. Koolzsvártól — Kolozsvárig vasuti költséggel csak 2490 lej.

Az ellátás kitűnő tengerparti villákban, table d'hot kűnő étkezéssel, kettő kétágyas szobában.

A fürdő a Carmen Sylva-i strandon. A Techirghiol gyógyfürdőben nagy kedvezmény.

Két hét Konstancában a ragyogó Hotel Pallásban teljes ellátás naponta autókarral a hét kilométernyire fekvő világ-hírű Mamaia strandra ki és be. Tengeri sétahajózás, Szórakozások, kirándulások délutánként. Összes költség vasuti jeggyel, borralalokkal, kurtaxákkal, stb. 2900 lej.

Felajthetetlen nyaralása lesz. Semmi gondja sem az utazások alkalmával, sem pedig a fürdőkön. Vasuton külön Pullman kocsikról, számozott helyekről gondosko-

dnak. Bukarestben egy nap ellátással, vasutol szállodáig ki- és beszállással. A fürdőkön személy- és csomagszállítástól és a legkényelmesebb elhelyezkedésről gondoskodunk a legelőkeltebb rendben.

Megövjük ön atól, hogy bárki borralalokért keletlenkejjék és mégis oiztossitjuk az ön számára mindenütt a legelőkeltebb kiszolgálást. Kérjen azonnal prospektust, ahol mindenről teljes részletességgel informáljuk.

Vidékük számára vasuti csatlakozások. Azok számára, akik a vasutjegyet megváltják, annak összege levonásba kerül a részvételi díjból.

Nincs más választása: ha tökéletesen jól és rendkívüli módon olcsón akar nyaralni, akkor velünk jön a Fekete tengerre.

Jelentkezés július hó 5-ig

az UJ Kelet kiadóhivatalánál Cluj, Str. Baron L. Pop 10.,

valamint a vidéki fiókiadóhivataloknál.

A július hó 8-i dátumot az érdeklődők hatalmas táborának a kívánságára változtatuk meg július hó 17-re. Ezen a dátumon újabb változás semmiképpen sem történhetik; a kirándulás július 17-én indul.

A jelentkezés mielőbb ajánlatos éppen az érdeklődők nagy számára való tekintettel.

Madách: Ember tragédiája. Propagandakiadás Zichy Mihály képeivel, 90 lej. Előszóval. Kapható az UJ Kelet könyvosztályában az összeg és portó-költség előzetes beküldésével vagy utánvétellel.

HOTEL LUVRU S. A.

Str. Carol 4. (Cal. Victoriei sarok, a Főposta mellett) új vezetés mellett.

Teljesen átalakítva, új berendezéssel, teljes komforttal.

Meleg és hidegviz, Fürdő, telefon, ift.

Nyilv

A mandátum részletesen problémái

London, június 21. A mandátum ügyi hivatal most részletesen megvizsgálja a 1933. évi közigazgatási és politikai mandátum problémáit. A mandátum részletesen vizsgálja a mandátum problémáit.

A jelentés bevezetőjében emlékeztet Chaim Arlosoroffra, a mandátum ügyi hivatal vezetőjére. A jelentés bevezetőjében emlékeztet Chaim Arlosoroffra, a mandátum ügyi hivatal vezetőjére.

A pal...

Ezután a mandátum ügyi hivatal jelentésében megvizsgálja a mandátum problémáit. A jelentés bevezetőjében emlékeztet Chaim Arlosoroffra, a mandátum ügyi hivatal vezetőjére.

A zsidó munkások helyzete a Fekete tengeren. A jelentés bevezetőjében emlékeztet Chaim Arlosoroffra, a mandátum ügyi hivatal vezetőjére.

A jelentés bevezetőjében emlékeztet Chaim Arlosoroffra, a mandátum ügyi hivatal vezetőjére. A jelentés bevezetőjében emlékeztet Chaim Arlosoroffra, a mandátum ügyi hivatal vezetőjére.

A jelentés bevezetőjében emlékeztet Chaim Arlosoroffra, a mandátum ügyi hivatal vezetőjére. A jelentés bevezetőjében emlékeztet Chaim Arlosoroffra, a mandátum ügyi hivatal vezetőjére.

Külön fejezetben emlékeztet Chaim Arlosoroffra, a mandátum ügyi hivatal vezetőjére. A jelentés bevezetőjében emlékeztet Chaim Arlosoroffra, a mandátum ügyi hivatal vezetőjére.

Nyilvánosságra került az angol kormány jelentése Palesztina 1933 évi közigazgatásáról

A mandatárius hatalom a Népszövetség mandátum-bizottságához intézett jelentésében részletesen vizsgálja a palesztinai munkaviszonyokat, a bevándorlás fejlődését és problémáit, az ország kedvező gazdasági helyzetét és a Zsidó Nemzeti Otthon fejlődését

London, június 21. Az angol gyarmatügyi hivatal most tette közzé a Népszövetség mandátumbizottságához intézett jelentését Palesztina és Transzjordánia 1933. évi közigazgatásáról. A jelentés behatóan foglalkozik az ország elmúlt évi gazdasági és politikai viszonyaival, a szociális és kulturális téren elért eredményekkel, valamint a bevándorlás és a munkaviszonyok kérdésével.

Arlosoroff emlékezete

A jelentés bevezetésében kegyeletes szavakban emlékezik meg a kormány dr. Chaim Arlosoroff haláláról.

„Dr. Chaim Arlosoroff tragikus halála — írja a kormány — nemcsak a zsidókat, akiket nagy odaadással és nagy eredménytel dolgozott, hanem a főkormányzó és a palesztinai tisztviselői kart is mélyen érintette, akikkel mint a Jewish Agency szószólója a kölcsönös segítség, a kölcsönös bizalom a megbecsülés viszonyát állította helyre.”

A palesztinai munkaviszonyok

Ezután a munkaviszonyokra tér át a kormányjelentés. Megemlíti a narancsültvényeken történt konfliktusokat és a zsidó munkásszervezet ama követelését, hogy az ültvényeken tisztán zsidó és szervezett munkásokat alkalmazzanak. Ezzel kapcsolatosan rámutat a kormány, immár rendelkezései keretében javaslatára, hogy a jövőben csak békés sztrájkok és a munkaadók felállítását fogja megengedni, amelyek nem a munkások faji, vallási hovatartozása ellen irányulnak. A munkanélküliségről szóló statisztika kapcsán a jelentés rámutat arra, hogy míg a zsidó munkások érdekeit hathatósan védi az általános zsidó szakszervezet, addig a orosz, vagy egyáltalán nem szervezett arab munkások kevés segítségre találnak. Az arabok körében a munkanélküliség júliusban volt a legnagyobb, amikor 20.500-ra nőtt, míg december volt a legkisebb, amikor 15.600-ra csökkent. Ezeknek túlnyomó többsége mezőgazdasági munkás.

A zsidó munkások körében a munkanélküliség 1932-ben megkezdett esőknél is nagyobb mértékben nőtt. A zsidó munkanélküliség márciusban volt a legkisebb, amikor mindössze 500 munkást tett ki, a legmagasabb decemberben volt, amikor 1550-re rugott. A jelentés rámutat arra is, hogy a vállalkozók egy része szembe helyezkedett a zsidó munkásszervezet ama követelésével, hogy csak a munkásszervezethez tartozó és a szervezet munkabizottság által közvetített munkásokat alkalmazzanak, valamint arra a kompromisszumra, amelyet a revizionista ellen-szakszervezet megalapítása idézett elő.

A jelentés megállapítja, hogy 57 munkakonfliktus regisztráltak, ebből 42 sztrájk, három kizárás és 12 olyan konfliktus, mely a zsidó és a szervezett munka követeléséből adódott, de nem járt munkabeszüntetéssel. A konfliktusok 240 ipari, 14 mezőgazdasági üzemet és egy közüzemet érintettek. Munkakonfliktusokban 2050 munkás vett részt és 19.100 munkanap-vesztéshez vezettek. Az arabok is rendeztek egy háromnapos sztrájkot, melyben 400 takács vett részt és 80 kisüzemet érintett. A munkakonfliktusok okai részben bérkövetelésekből és a munkafeltételek javítására irányuló igényekből, másrészt szervezett zsidó munkások alkalmazásának követeléséből adódtak. 29 esetben teljesítették a munkásság követeléseit, 18 esetben nem teljesítették, kilenc esetben kompromisszum jött létre.

Az arab szakszervezeti mozgalom fejlődött ugyan, de még távolról sem felel meg az arab munkások szükségleteinek és tulajdonképpen rendeltetésének.

Az illegális bevándorlás

Külön fejezetben tárgyalja a jelentés az illegális bevándorlást, különösen ami a zsidókat illeti, 1933-ban hatezer olyan embernek legalizálták az országban való állandó tartózkodását, akik még 1931-ben vándoroltak be, mint turisták. Az utóbbi években engedély nélkül bevándoroltak számát 22.400-ra becsüli a kormány. A Né-

pszövetség kifejté, hogy eltekintve attól, hogy a kormány nem engedheti meg a törvényes előírások figyelmen kívül hagyását, az ország jóléte is megköveteli, hogy a bevándorlás minőségi és mennyiségi tekintetben egyaránt megfeleljen az ország gazdasági szükségleteinek. Az illegális bevándorlás bizonyos foglalkozási ágak túlzásfokára vezethet és felborítja a szabad munkahelyekről szóló számításokat, amelyek a munkasesztifikátok mennyiségének alapjául szolgálnak. A jelentés rámutat azokra az intézkedésekre, amiket a kormány az illegális bevándorlás ellen fogantatosított.

A jelentés megemlíti, hogy a kormány anélkül, hogy eltért volna az ország befogadóképességének alapelveitől, a német zsidók bevándorlási szükségleteire való tekintettel háromezer emigrációs engedélyt adott ki előlegképpen németországi zsidók számára, ezenkívül megkönnyítette a tőkés és a szakképzett kézművesek bevándorlását. A kormány egy statisztikai hivatal felállításának tervével foglalkozik és bizonyos intézkedésekre készül, hogy a bevándorlás és az ország befogadóképes-

sége között szorosabb relációt teremtsen meg.

Az arabok és a zsidó bevándorlás

A jelentés ezután rámutat arra, hogy az elmúlt esztendőben megerősödött az arabok ellenséges hangulata a zsidó bevándorlással és földvásárlással szemben, ami az októberi és novemberi zavargásokban kulminált. Az elmúlt év első nyolc hónapjában valóban 16000 legális zsidó vándorolt be az országba, az 1932. évi tízezer és az 1931. évi 4070 zsidó bevándorlóval szemben. A bevándorlás emelkedése a zsidó tőkebevándorlásra és az általa teremtett új munkalehetőségek kedvező hatásaira vezethető vissza. A zsidó bevándorlás elleni arab agitáció számára tökéül szolgáltak a zsidó sajtóban megjelent közlemények a Haifába érkezett bevándorló csoportokról, valamint a prágai cionista kongresszus bevándorlási vitájának anyaga is. Növelte a hangulatot, annak nyilvánosságára kerülése is, hogy tízezer zsidó telepedett le engedély nélkül az országban. Ezzel kapcsolatosan különböző vádak érték a kormányt.

A zsidó bevándorlás és a Jisuv növekedése

Az ország lakosságának számbeli növekedéséről az alábbi adatokat tartalmazza a jelentés: az 1933 évi összebevándorlás 43.891 egyénre terjed ki. Ezek közül 29101 mint bevándorló lett regisztrálva, 13.029 viszont mint turista jött az országba. 260 palesztinai lakos külföldre utazott. A regisztrált bevándorlók közül 27.862 zsidó, 1.239 nemzsidó volt. Az országban maradt turisták közül 10.376 zsidó és 2.653 nemzsidó. A zsidó lakosság nettó növekedése a bevándorlás által 39 ezerre tehető. Allampolgárságra nézve a regisztrált zsidó bevándorlók közül 13.125 lengyel, 5.392 német, 1.411 román, 1.287 jemenita és adenesi, 1.256 görög, 1.169 amerikai, 1.099 litván és 287 angol. 1.872 a honfitelenség (staatenlos) kategóriájába tartozik. 2.876 férfi és 2.638 nő és 303 nemzsidó biztos alkalmazás alapján lettek regisztrálva. Mindezek munkás-esztifiká-

tok alapján vándoroltak be, 1505 egyének megtagadták a Palesztinába való beutazást. Ezek közül 1.269 zsidónak. Mégis lényegesen nőtt az illegális bevándorlók száma, amelyet a kormány a jövőben megakadályozni szándékozik. Az arab sajtóban tulzolt jelentések jelentek meg a meg nem engedett bevándorlásról. Viszont reprezentatív cionisták óvatlan nyilatkozata, egyes zsidók felelőtlen profecíái nem igen járultak hozzá ahhoz, hogy ezeket a jelentéseket megdöntsék.

Az illegális arab bevándorlás

A kormány politikája a zsidó bevándorlás szabályozását illetően oda irányul, hogy az ország befogadóképességéhez alkalmazza azt a munkanélküliség szemelölt tartásával és minden nemátmeneti jellegű munkalehetőség figyelembevételével. Ami a transzjordániai arabok bevándorlását illeti, ugy az elmúlt év nyarán ezer arab jött Palesztinába munkát keresni, a legtöbben azonban még az év befejezése előtt visszatértek. A Palesztinában maradt transzjordániaiak száma mindössze néhány százra rug.

Az ország gazdasági fejlődése

Az ország kedvező gazdasági helyzetének illusztrálására a kormány rámutat arra, hogy 1934 március 31-ig két és fél millió font költségvetési felesleget ért el a palesztinai kormány. A kedvező gazdasági helyzet a tőkebevándorlásnak az általános bevándorlásnak tudható be, mely a fogyasztás emelkedését is magával hozta. Hozzájárult ehhez az olcsó hitelek a bankokban való tőkeakkumuláció következtében, továbbá a mezőgazdaság kiterjedése és az építőipar fellendülése. Palesztina ma már nemcsak a zsidókra gyakorol vonzóerőt. A haifai kikötő megnyitása és a mossuli olajvezetékek befejezése az angliai és az európai exportőrök és investorok érdeklődését is felkeltette. A földtranzakció főleg építőkérekre és narancsültvényekre vonatkoztak. A nagy kereslet ezen a téren egészégtelen spekulációra vezetett. Ha számítani is lehetne az európai gazdasági viszonyok kedvezőbb alakulására, és a nem stabil tényezők és abnormális befolyások megváltoztatására, melyek szorosan összefüggnek a palesztinai prosperitással, akkor sem kellene tartani gazdasági és pénzügyi krízis beálltától Palesztinában. A tőke- és ember-bevándorlás 2.878.776 fontból 3.579.664 fontra nőtt a tőkeforgalom 1932. decemberétől 1933. decemberéig. 1934 márciusában négy millióra tehető a palesztinai forgatóké.

A jelentés ezután rámutat az ipari vállalatok nagy fejlődésére. Egyes üzemek több schichtben dolgoznak. A Né-

pszövetség 41 diák promovált az egyetemen.

A háború előtt 1255 (főleg arab) ipari üzem volt az országban. Ma közel 5290 az üzemek száma, ebből háromezer zsidó, négy és fél millió font alaptőkével, több mint négy millió font értékű évi termeléssel és 16 ezer munkással.

A zsidó földbirtok 1920 óta 450 ezer du namról 1.110.000 dunamra nőtt. A zsidó nemzeti alap 5693-ban (1932 októbertől 1933 szeptemberig) 32.351 dunam földet szerzett. A Jewish Agency 1933-ban 93 ezer fontot folyósított a mezőgazdasági telepekre. A KKL által szerzett új területeken 80 ezer zsidó település létesült, a narancs-zóna viszont 125 ezer dunamra terjedt ki. A zsidó narancsültvények adják az ország egész narancstermelésének csaknem a felét. A csomagolást és bedobozást főleg szövethatározati alapon végzik.

Az utóbbi években a zsidó betegházak, klinikák és ambulatóriumok széles hálózata épült ki, melyek közül különösen az általános zsidó munkásszervezet intézményei emelkednek ki. Más jóléti vonatkozásban is üdvös hatást gyakorol az ország fejlődésére a 40 ezer tagot számláló zsidó munkásszervezet. Saját kulturális intézményei vannak, falusi és esti kurzusokat, saját képzőműhelyeket, munkahelyi vatalokat létesített és önálló napilapja van.

Irodalom és művészet

A héber nyelv elterjedésére az 1931 évi népszámlálás mutat rá. 175 ezer zsidó közül 165.500 vallotta a hébert anyanyelvének. Az országnak három héber napilapja és 35 folyóirata van. A telavivi és jeruzsálemi héber könyvkiadók kitűnő héber fordításokat közölnek a modern irodalomból, ezenkívül nagyszámú héber eredeti munkát és tankönyvet.

A zsidó festők és szobrászok mindinkább kiemelkednek a lokális keretektől és általános hírnévre tesznek szert. A világ legnevesebb muzsikusi keresik fel Palesztinát abban a tudatban, hogy a zsidó közönség fejlett érzékkel és megértéssel viseltetik a zene iránt. A Habimának és a különböző kabarétársulatoknak, valamint munkás színpadoknak nagyszámú közönségük van. Tel-Aviv maga a zsidó nemzeti otthon mikrokozmosza. Kiseb mértékben Haifa, Tiberias és Jeruzsálem elővárosai is hasonló erős koncert-rációi a zsidó törekvéseknek a tengerparti zónán, a Jesreel és Esdraelon völgyekben zárt zsidó telepítés jelzi a zsidó mezőgazdaság és ültvény-gazdaság erőteljes fejlődését. Kiemelendő még, hogy mindinkább eltűnnek a bevándorlás sokféleségéből adódó típusok és mindinkább kialakul az egységes palesztinai típus az új, felnövő nemzedékben.

Amerikai részről tárgyalásokat kezdtek a Fülöp-szigetek semlegességének biztosítására

London, június 21. Diplomáciai körökből szerzett értesülések szerint amerikai részről tárgyalásokat kezdeményeztek a hatalmakkal a Fülöp-szigetek semlegességét biztosító egyezmény kötése érdekében. Az Egyesült Államok kormánya hajlandó arra, hogy megadja a szigetek önállóságát, de ezzel a lépéssel esetleg elősegítené a japán megszállás bekövetkezését, ha előzően nem garantálják az ország hatalmát a teljes semlegességet.

Kulturrember könyvtárból nem hiányozhat

Horabin:
Mire tanít a gazdasági földrajz?
tanulmánya.

40.— lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályától az összeg és portó költség (10 lej) előzetes be- küldése mellett.

eg oly elemj erő-
Arthuró infánt egy
uccákon tolong,
dja a francia nép
te egyetlen hatal-
mikor berobog
getverő üdvrival-
levegőt.
g!
g kíséri Barthout
házak érkélyeiről

bukaresti polgár-
be az ünneplésbe
nek meghálálni
tett, amikor a ro-
nti csodálatának
restri hölgyek ugy
komplimentnek el-
adhat hivato-tabb
külügyminisztere.
(h. e.)

**Titkos land-
ló**

a flotta-

hirt közlik, hogy
között Holland-
ben titkos egyez-
a japán invázió-
vetni. A japán
hogy közös köl-
fellépés készül
ának elvételére.
ant a szovjet Vla-
ött összpontosítot-
torpedó- és bu-

**két hét
geren
chirghiol**

ap ellátással, vasu-
beszállásolás. A fű-
magasállítástól és a
lyezkedésről gond-
sebb rendben.

hogy bárki borra-
ejék és mégis oizto-
ra mindenütt a leg-
lást. Kérjen azonnal
denről teljes részle-

vasuti csatlakozások.
a vasutjegyet meg-
levonásba kerül a

ása: ha tökéletesen
on ócsón akar nya-
a Fekete tengerre.
hó 5-ig

hivatalánál Cluj,
L. Pop 10.,

ökkiadóhivataloknál.
rámot az érdeklődők
a kívánságára válto-
17-re. Ezen a dátus-
semmiképpen sem
ándulás július 17-én

őbb ajánlás éppen
számára való tekin-

ragédiája. Propagan-
ály képeivel. 90 lej
apható az Uj Kelet
összeg és portó-
désével vagy után-

SPORT

Olaszország és Magyarorszag nyertek a torcsapatbajnoksagot a varsói Europa bajnoki versenyen

Varsó, június 21. Az Európa vivó bajnokságok eddigi eredményei: Női csapatbajnokság: 1. Magyarország, 2. Anglia, 3. Olaszország, 4. Németország, 5. Lengyelország.

Férfi torcsapatbajnokság: 1. Olaszország, 2. Franciaország, 3. Németország, 4. Magyarország.

Az előmérkőzésekben kiestek Görögország, Románia és Ausztria.

A női törvívás küzdelmei során Magyarorszag csapata 9:5 arányban győzött Anglia ellen s ezzel megnyerte az Európa-bajnokságot. A magyar csapat mindenik ellenfele ellen győzött s így veretlenül szerezte meg az Európa-bajnoki címet.

A verseny részletes eredményei:

Női csapatverseny: Németország—Lengyelország 15:1, Olaszország—Anglia 9:7, Magyarország—Olaszország 10:3, Anglia—Lengyelország 9:2, Magyarország—Lengyelország 9:0, Magyarország—Németország 9:3.

A férfi torcsapatversenyben Olaszország—Ausztria 9:1, Németország—Görögország 9:7, Franciaország—Románia 9:2, Magyarország—Románia 9:1, Olaszország—Magyarország 9:0, Franciaország—Németország 9:3.

Befejezéshez közeledik a Nemzeti Bajnokság

Cluj-Kolozsvár, június 21. A befejezés előtt álló Nemzeti Bajnokságban vasárnap három mérkőzés lesz. Kolozsváron a ploesti Tricolor—Universitatea Morar Teofil vezetése mellett, Bukarestben Ripensia—Juventus, bíró Costel Radulescu és végül Aradon a CFR—AMTE mérkőzés lesz, melyet Tunea dr. vezet.

A vasárnapi Tricolor—Universitatea mérkőzés egyébként kitünő alkalom lesz az egyetemiek részére, hogy jelenlegi rossz helyzetükön javítsanak. De a győzelmen kívül a gólarány javítása is fontos. Az U egyébként vasárnap a következő összeállításban játszik a Tricolor ellen: Seps, Iancovici—Sfera, Stefanescu—Ghijezan—David, Sarbu—Ionas—Ploesteanu—Surasiu—Tabac.

A csapatból hiányzik Sepi, aki vasárnap a resciai „meccsen” olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a legjobb esetben csak hosszú hónapok múlva léphet pályára, ha egyáltalán futbalozni szeretne. Gajn könnyebb sérülése miatt pihenésre szorul. A tartalékok cázára, az U győzelmé nem kétséges.

Sport hírek

HAGGIBBOR BARÁTOK FIGYELMÉBE. A vasárnapi Haggibbor—MSE mérkőzésre a csapat kocsján kívül egy negyvenszemélyes tásasautó megy Marosvásárhelyre, amelyen néhány hely van még. Részvételi díj oda és vissza személyenként 100 lej. Jelenkezni a Stadion sportútleben lehet. Cal. Victoriei 1. szám. Főter sarok.

Bukarestben lesz a Román Kupa döntője. Bukarestből jelentik, hogy a Ripensia és Universitatea megegyeztek abban, hogy a Román Kupa döntő mérkőzését július 8-án Bukarestben játsszák le. Ertesülésünk szerint egyébként a bukaresti kupadöntőre mindkét csapat vezetősége fűtőes gyorsvonalat készült indítani.

Finnország 2:2 (2:0) arányban eldöntetlenül mérkőzött Helsinkiben Hollandia labdarúgó válogatottjával.

A bécsi Admira augusztus havában romániai turára jön, amelynek során Kolozsváron is játszani fog.

Amerika részt vesz az 1936-os berlini olimpián. A kiküldetés költségeire harmincötmillió lej szavazott meg az Egyesült Államok parlamentje.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sofőr. A kér. cím: Societé des Routes Modernes Bucarest.

A Pharos zsidó könyvkiadóvállalat regény pályázata

A legjobbnak ítélt regényt 10.000 lejjel fogja jutalmazni a kiadóvállalat

Cluj-Kolozsvár, június 18. A Pharos zsidó könyvkiadóvállalat egyik legfontosabb kulturális célkitűzése, hogy zsidó írók érvényesülését előmozdítsa, fórumot teremtsen komoly mondanivalójuk számára és lehetővé tegye eddig ismeretlen, főleg fiatal tehetségek megszólalását és kibontakozását.

Ennek a célnak előmozdítására a Pharos kiadóvállalat pályázatot hirdet olyan kiváló, az irodalom kritikai szempontoknak teljes mértékben megfelelő regény megírására, mely akár egyének, akár csoportok sorsán keresztül a zsidó lét problematikájához viszi közelebb az olvasót és művészi realitással tükrözti vissza a zsidó lélek és zsidó népiélet megnyilvánulásait.

A pályázat határideje 1934 december 31. A legjobbnak ítélt regény 10.000 lej összegű első díjban részesül, a második díj 5000 lej, mindkét jutalom azonban csak abszolút irodalmi értékű munkának adatik ki. Az első és második díjjal kitüntetett regénynek megjelennek a Pharos könyvsorozatában, a jutalmak ellenében ezek kiadási joga a Pharos kiadóvállalaté.

Fenntartja magának ezenfelül a Pharos azt a jogot, hogy a két pályadíj elnyerésére érdemes regényeken kívül —

a szerzőkkel történő külön megállapodás szerint — azokat a pályázatra beérkezett regényeket is kiadhassa, melyek olvasóközönsége érdeklődésére számot tarthatnak és nivó tekintetében megütik azt a mértéket, mely a kiadást indokolttá teszi.

A pályázatra beküldendő regényeknek olvasható kéziratnak vagy gépirással kell írva lenniük, a papírlapnak csupán egyik oldalára, míg a másik oldal szabadon hagyandó. A pályaművek terjedelme nyomtatásban nem haladhatja meg a 15 ívet (240 oldal), viszont 8 ívnél (128 oldal) nem lehet kisebb terjedelmű.

Minden egyes regényhez zárt, jelígy boríték mellékelendő, mely a szerző nevét és pontos címét tartalmazza.

A kéziratok füze, oldalszámokkal ellátva, a fenti határidőig az Uj Kelet kiadóvállalatba küldendők (Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 10.) „Pharos könyvkiadóvállalat regény pályázata” megjelöléssel.

A pályázat eredményét 1935 március végén közli az Uj Kelet.

Kizártnak a pályázattól olyan regények melyek akár könyvalakban, akár újságban vagy folyóiratban már megjelentek.

KÖZGAZDASÁG

A spekulatív vásárlások napról-napra a szilárd terményárakat kényszerítik a terménytőzsdére

Bucuresti-Bukarest, június 21. Csikágó, Hamburg, Budapest és Braiła a világ négy legnagyobb és mértékadó gabonátőzsdéje az idei termés végzetes eredményeinek hatása alatt állandóan szilárd terményárakat jegyeznek. Braiლაban indokolatlanul és a nemzetközi paritástól eltérően 55.000 lejes buzaárakat értek el, a Comisariatul aprovizionare intervenció eladásai gyorsan lemorzsolják az árakat 50.000-re és amióta az eladások a malmoikat és raktárakat tulsufolták, a szükség let sokáig fedezve van, 48.000 lejes a buza nivó. A spekulatív kezek nem nyugszanak, jól ismerik a Comisariatul eladóképességének hatását és a spekuláció az új termés statisztikájára veszi számítási alapnak, a sokkal szilárdabb árnívót biztosra veszi.

A legújabb jelentés az ubuzára a következőképpen szól: Ujuzában a terméselátás javult egy kis arányalattal, az időváltozás a mennyiségre semmi hatással nincs, a minőségre azonban megkorrigálta. A meteorológiai jelentés szerint tropikus hőség aratásig kizár, így a kitünő minőség a buzában biztosítva van, az a termésjelentés megerősítette a tőzsdéi

spekulációs bázist. Ha hitelet lehet adni a jószimatu braiłai gabonátőzsdésnek, aratás után a buzaárakban hossz várható.

A rozstermés a tavalyihoz képest 30, legfeljebb 40 százalékos lesz, minőség sem prima. Bukarest 3200 lejjel jegyzi, de ez csak véleménykurzus, áru nincs piacon.

Az új árban a termésjelentés szerint talán féltermés várható, az árpaárak a spekulációs vásárlások hatása alatt már 25.000 lejre emelkedtek. A szilárduló ártendencia az árpaexportot lehetetlenné tette. Braiłai jelentés ezt az árnívón egy jelzi: pénz áru nélkül.

A zab az utóbbi időben már kiadós esők következtében erősen javult. A régi zabot a spekuláció minden ok nélkül össze vásárolja ab Bukarest. 36—37.000 lej az árnívó.

Tengeriben kicsi a kínálat, ebben a cikkben tombol a spekuláció. A Dunán 25.500 lej az árnívó. Az új termés javult, de sok-sok eső kellene még. A beérés az idén biztosan későn következik.

A babban nincs áru, kereslet nagy. Ab Duna 33.000 lej. A őhere Bánátban negjavult, árjegyzés nincs.

Kielégítő árakkal nagy mennyiségeket exportál a puhafakereskedelem

Bucuresti-Bukarest, június 21. A puhafakereskedő nagyvállalatok helyzete kedvező. Forgalmuk megkétszereződött és a román puhafa szilárd árakkal dolgozik az összes piacon. A nagyvállalatok anyagi helyzete rendezetnek mondható. Külföldi nagy adósságaikat, melyeket az elmúlt expanzio idejében halmoztak fel, nem kell fizetniük. Hitelezőikkel valamennyien megegyeztek, kedvező fizetési háasztások kaptak. Még ezeket a részletfizetéseket sem lehet teljesíteniük a Nemzeti Bank devizakorlátozása mellett.

A puhafanagytermelők exporttevékenysége nagyobb, mint valaha. Tetemes mennyiségeket exportálnak kielégítő árak mellett. A legerősebb exportpiacok a Földközi tenger medencéjében vannak: Sziria, Palesztina, Egyiptom, Északafrika, Görögország és Franciaország. Az utóbbi hónapokban a német felvásárlásokra is tekintetes mennyiségű román fát exportáltak.

Az exportüzletben a könnyen megszámálható, alig tizenötre redukálódott puhafatermelő nagyvállalatok konkurrens nélkül dolgozhatnak, sem a kis, a közep-termelők nem rendelkeznek külföldi eladási szervezettel és tőkével sem bírnak. A belföldi piacon azonban más a helyzet.

A terméskilátások vigasztalansága majd nem teljesen megszűn ették a vidéki eladásokat. Az összes termelők a felvevőképes Bukarest piacán próbálkoznak eladásukkal. Hihetetlen nagy árverseny fejlődött ki a fővárosban, az árak már a rentabilitás nivója alá estek. A kísérlemelő kis rezsiivel ezeket az árleszállításokat elbírja, tökéletes közvetítő kereskedők készpénzelőlegekkel csábitják a fővárosba az árromboló kistermelőket.

Altalanban az exporttevékenységre alapozzák üzleteiket a nagytermelők, akiknek helyzete javult. Jellemző, hogy erdővásárlásokról is lehet hallani. Most fejlődött ki egy nagyobb erdővásár. A Grödi konszernhez tartozó Carpatina Szeben mellett főműlő kőbányát erdővetél effektuált.

Puhafában a magyarországi export ügye rendezett. Két évig mindig kisebb és kisebb mennyiség jutott az erdélyi puhafatermelés egyik biztos nagy piacára a magyar Alföldre. Az új román-magyar megállapodás ratifikálása óta Magyarország nagy mennyiségeket importál épületfaanyagban.

A konjunktúra csak úgy válnék teljessé, ha a kompenzációs exportrendelkezéseket a kormány a gyakorlatnak megfelelően kikorrigálná. Ujabbán a kormány nem engedélyez magánkompenzációt olyan országokba, ahol kereskedelmi mérlegünk aktív. Az export emiatt hanyatlani fog. Az állam által kiadásba helyezett exportpremiümök aligha változtatnak az export hanyatlásán. Az exportőrök a premiümök megszerzésére nem szívesen vállalkoznak. Az eljárás nehézkes és korántsem hasonlítható össze és nem pótolja a magánkompenzáció mozgékonyaságát, mikor egy ese ben árdifferencián működő üzletet prompt létrehozott. Mert a magánimportőr vállalta az árdifferenciát, mely az exportüzlet bekötéséhez volt szükséges.

A premiümrendszer merevsége és hogy az exportra milyen káros, már közelebbi időben kitünik, ha az exporttevékenység újból csökkenni fog.

Tőzsde

Cluj-Kolozsvár, június 21. Buza 76—77 kg. 430—450. Árpa 240—250, zab 350—360, tengeri 280—290.

Primăria Municipiului Cluj. No. 4920—934.

Publicatiune

Să aduce la cunoştinta celor interesaţi, că în ziua de Marţi luna 17 Iulie anul 1934 ora 17 se va ţine în localul Primăriei (Sala de sedinţe) situat în Cluj, Str. Regina Maria Nr. 2, licitaţie publică pt. pavarea cu cuburi eruptive comb. cu bolovani de rău în Strada Gh. Tamaş în valoarea de Lei 295.200.

Licitatia se va ţine în conformitate cu Art. 88—110 incl. din Legea C. P. Regulamentul O. C. L. si norme publicite în Monitorul Oficial Nr. 127 din 4. Jun. 1931.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitatie vor depune pe lângă oferta si o garanţie de 5 la sută din valoarea furniturii oferite, iar oferta se va face numai în conformitate cu caietele de sarcini, cari pot fi văzute în fiecare zi de la ora 11 până la ora 13 în localul Serv. Technic Cluj, str. Cogălniceanu No. 4. etaj.

Cluj, la 6. VI. 1934. Primăria Municipiului Cluj.

TURISZTIKA

A Haggibbor vasárnapi kirándulási. Autós kirándulás kizárólag gyakorlott turisták részére Dregánvölgye-Biharfüredre. Autós kirándulás kezdők és haladók részére Révre. Indulás reggel 6 órakor. Jelenkezni mindkét kirándulásra csütörtökön és pénteken este fél 8-tól, fél 9-ig a Haggibbor klubban (Calea Victoriei 10. első emelet) lehet.

Az ipar és tudomány szakembereinek Minden magyar, német, francia, angol folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető. — Könyvek szállítása utánvétel, folyóiratok előfizetése: Lepage-nál Cluj. A lapokat közvetlenül kapja a kiadótlól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól, Cluj.

Va Szó

Milyen es

Radeke

Bucuresti-Buka Kelet (ud.) A szó és a kapitalista megszervezése köható különbségek a Curenul legutrint a szovjet könyv jellege. A kövlektivum, egy szatüközése az iő szovjetnek. A szovjet az orosz ponti bizottságú népbiztosok tanu ny található meég keretén belül tevő három csoport. Egy ország köv a kommunista szovjet népbiztos nevezik ki. Ezek ga Stalin ratifik népbiztos referat komplikált kijelö mézeses, mert a csak Oroszország védik és valósi jétet összes külf nek sokféleségét.

Minden szovjet autonóm részre ttehat a tehatalm let, mely megfiele követéseinek és kereskedelmi ké képviselőt élen a hatalmazott mini kedelmi képviselő azaz a kereskedel Ugy a polpred kenysége azonban természetü mert munkáját az őss arányosan osztják elvégzésére a kövomaták mellé a gazdasági szak kat, sajtómegbiz irati iroda munk megbizottait és a ki. Minden me meghatározott m felelősséggel tart nek, vagy tárgp ség kebelében m fegyelmi bíróság

A szovjet köv börtveti a kapital szervezettől, hog hivatalos forrás mindig a baloldl vagy szervezeti kasság politikai elött. Így Berlin jét követség m tart fenn a széls és általában a fiaival.

A szovjet köv gyakran látoga színházakat, komlyeket, ahol egy De a polgári kö ságuk szigorua mint Párizsban lett külön klubb órák után a köv gyűlte és intim összinüleg politü hogy a követsé löket és szakert visszahívják Or gári környezet k nak.

A követsége gyelem uralkod kétszeres ellen részi a követség ség keretén be másrészt külön vából kiküldött ség tagjainak k

Med

Valóságos miniatűr szovjetet létesít Szovjet-Oroszország minden európai követségénél

Milyen egy szovjetkövetség belső szervezete? A legközelebbi napokban kijelölik a bukaresti szovjetkövetség keretét

Radeket, vagy Szokolnikovot kontemplálják bukaresti szovjetkövetnek

Bucuresti-Bukarest, június 21. (Az Uj Kelet tud.) A szovjet külföldi követségei és a kapitalista államok követségeinek megszervezése között érdekes és mélyreható különbségek vannak. Erre mutat rá a Curențul legutóbbi száma, amely egy-egy a szovjet követségnek minnes egy-egy jellegű. A követség egy külön ki-kolettívum, egy „szovjet”, amely apró vizsztatikrözése az igazi, Moszkvában székelő szovjetnek. Mint ahogy a moszkvai szovjet az orosz kommunista párt központi bizottságából a Kominternből és a népbiztosok tanácsából van összetéve, úgy található meg minden szovjetkövet-ség keretén belül a nagy szovjetet össze-téve három csoport.

Egy ország követségének összes tagjait a kommunista párt a Komintern és a szovjet népbiztoság együttes gyűlésén nevezik ki. Ezek után kinevezésüket maga Stalin ratifikálja. Litvinov külügyi népbiztos referátuma alapján. Ez a kissé komplikált kijelölési mód logikus és természetes, mert a szovjetkövetségek nemcsak Oroszország diplomáciai érdekeit védik és valósítják meg, hanem a szov-jetet összes külföldi természetű érdekei-nek sokféleségét képviselik.

A szovjetkövetség összetétele

Minden szovjet követség két fontos és autonóm részre tagozódik: „polpredstvo”, tehát a tejhatalmu diplomáciai képvisel-et, mely megfelel a kapitalista országok követségeinek és „torgpredstvo”, azaz a kereskedelmi képviselet. A diplomáciai képvisel-et élén a „polpred”, tehát a meg-hatalmazott miniszter áll, míg a keres-kedelmi képviseletet a „torgpred” vezeti, azaz a kereskedelmi megbízott.

Ugy a polpred, mint a torgpred tevé-kenysége azonban többnyire reprezentatív természetű mert a követség tényleges munkáját az összes tisztviselők között arányosan osztják el. A sokféle megbízás elvégzésére a követségek keretében a lip-lomaták mellé a legképzettebb pénzügyi és gazdasági szakértőket, katonai attasé-akat, sajtómegbízottakat, a Tass orosz táv-írási iroda munkatársait, a Komintern megbízottait és a GPU embereit nevezik ki. Minden megbízottnak az előre jól meghatározott missziót kell teljesíteni és felelősséggel tartozik, de nem a polpred-nek, vagy torgpred-nek, hanem a köve-tség belsőben működő szovjet-rendszerű fejelemi bíróságának.

A szovjetkövetség működése

A szovjet követségeket az is megkülönbözteti a kapitalista államok diplomáciai szervezettől, hogy információit sohasem hivatalos forrásból szerzi meg, hanem mindig a baloldali munkásság képviselői, vagy szervezetei útján és mindig a munkásság politikai szempontjait tartva szem előtt. Így Berlinben és Párizsban a szov-jet követség mindig élénk kapcsolatot tart fenn a szélső baloldali képviselőkkel és általában a baloldali tábor vezetőfé-rfaival.

A szovjet követségek tagjai nagyon gyakran látogatják a tömeggyűléseket, színházakat, koncerteket és nyilvános he-lyeket, ahol egy nép élete lejátsszódik. De a polgári körökkel való intím barát-ságuk szigorúan tilos. Ugy Berlinben, mint Párizsban a szovjet követségek me-llett külön klubok voltak, ahol a hivatali órák után a követség összes tagjai össze-gyűltek és intím körben szórakoztak. Va-lószínűleg politikai okai vannak annak, hogy a követségeken dolgozó tisztvise-lőket és szakértőket rövid idő múltán visszahívják Oroszországba, hogy a pol-gári környezet hatásai alól felszabadulja-nak.

Katonás fegyelem

A követségeken valóságos katonai fe-gyelem uralkodik. A követség tagjait kétszeres ellenőrzésnek vetik alá. Egy-részt a követség két vezetője és a köve-tség keretén belül működő bizottságok, másrészt különleges megbízottak, Moszk-vából kiküldött ellenőrök, akik a köve-tség tagjainak külföldön tanusított maga-

tartását őrzik ellen és tesznek jelentést a moszkvai központhoz.

A legutóbbi külpolitikai események, a melyek Európa általános politikai helye-zetét lényegesen befolyásolták, a szovje-tet arra késztették, hogy jelentősen átszerveze diplomáciai karát. Így kieser-ültek a párizsi, berlini, londoni, és anka-rai szovjet követeket. Ugyanakkor fogják kinevezni a meghatalmazott minisztereket is azokba az államokba, amelyekkel leg-jobbban vett fel diplomáciai kapcsolat-ot a szovjet, így Romániába is.

Moszkvai hivatalos körökben az a vé-lemény hangsúlyozódik ki, hogy a buka-resti szovjet követségre különös gondot kell fordítani egyrészt, mert a legutóbbi események igazolták, hogy Románia kül-politikai szolgálata a kisanant és Bal-kán államok életében döntő szerephez ju-tott és így Bukarestben megfelelő módon kell képviselni a szovjet kelet európai er-dekeit, Titulescu székhelyére az orosz dip-lomaták legjobbjai közül akarnak kivá-gogatni követet. A jelenleg előtérben le-vők: Radek, a világhírű újságíró, aki az

Papennek távoznia kell marburgi antifihlerista beszéde miatt

Göring lesz Papen utódja. Konzervatív részről is offenzíva indul Hitler ellen

Berlin június 21. Von Papen által tartott szenzációs beszéd folytán, amelyben a hitleristák bizonyos akcióit bírálta, úgy látszik, hogy konzervatív körök offén-zívát indítanak a kormány ellen. A kor-mány a maga részéről lépéseket fog ten-ni Papen ellen. Valószínű, hogy von Pa-pent Göringgel kicserélik, aki energiku-san kikelt a hitlerizmus ellenségei ellen hétfőn tartott beszédében.

Egyidejű jelentés szerint a Bayrische Staatszeitung eddigi bajor hivatalos lap megszűnik. A Völkische Beobachter lesz a bajor kormány hivatalos organuma.

Berlin, június 21. Papen alkanclerár vasárnapi marburgi a. d. lahni beszédére megjött a hivatalos nemzeti szocialista válasz. Az alkanclerár, mint ismertes, a konzervatív nemzeti politika szükségét hangsúlyozta és élesen kikelt a nemzeti bolsevizmus ellen. A nemzeti szocialista párt külügyi hivatalának vezetője, Rosenbergr Alfréd most vezércikkben foglal kozik a Völkischer Beobachter-ben az al-kanclerár beszédében felvetett gondolatok kal és bár Papen nevét egy szóval sem említi meg, kétségtelen, hogy cikke vá-lasz akar lenni a marburgi beszédre.

— Az egészen nagy forradalmak tulaj-donképpen lényegét — mondja Rosen-bergr cikke — csak azok tudják igazán értelmezni, akik a forradalom értelméért folytatott harcban nőttek nagygyá s éppen

ezért egészen más elhatározásai vannak, mint azoknak, akik bármilyen jóakarattal, de mégis csak később csatlakoztak a feltartóztathatatlanul előnyomuló forradalomhoz. Alapvető tévedés lenne azt hin-ni, hogy a jobboldali körök ugyanazt akarták, mint a nemzeti szocialisták és csak taktikailag jártak el másként. Ez az úgynevezett taktikai magatartás jellem-ző ezekre a körökre. A politikai élet és a világnézet teljes átalakítását csak olyan férfi követelheti a nemzetől, akinek tör-hetetlen a jelmele és megingathatlan a hite. A nemzeti szocializmus korszakát megelőző idők politikusa csak paktálni tud egészen kis körökben. Az ilyen poli-tikusokra csak a reakció szót lehet alkal-mazni.

A nemzeti szocialista mozgalom ural-ma nem átmeneti időre szól, hanem szil-lárd alapja az elkövetkező német birodalomnak. A lelkiismereti szabadság esz-méje egészen más értelmet kap, mint a középkorban és a liberális korszakban, amikor azt értették lelkiismereti szabad-ság alatt, hogy a földtől és a vérségi kö-telétől elszakadt intellektuel összevissza hadakozhat maga körül. A szellem és az akarat szabadsága az új Németországban annak felismerésében gyökerezik, hogy a legnagyobb személyiség a német nép-közösségből született és ezt a népközössé-get képviseli.

Hol fognak működni Erdélyben az érettségi bizottságok

Kolozsváron két vizsgabizottság lesz

Bucuresti-Bukarest, június 21. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A közoktatás-ügyi minisztérium összeállította a ju-niusi vizsgaidény érettségi bizottságai-nak székhelyeit. A kolozsvári tankerü-ltben az egyes középiskolák diákjai a következő csoportosításban kerülnek a bizottságok elé:

Kolozsvár: A Regina Maria liceum helyiségében vizsgáznak: római kato-likus főgimnázium, marosvásárhelyi református és kolozsvári unitárius gim-názium tanulói. — A Gheorghe Baritiu liceumban érettségiznek: a Gheorghe Baritiu, a Regina Maria és a Princepa Ileana liceum növendékei.

Tordán a fiuliceumban: A tordai fiu-és leányliceumok, a gyulafehérvári kat. fiuliceum, a marosvásárhelyi római ka-tolikus liceum és a nagyenyedi refor-mátus liceum.

Dés: A fiuliceumban vizsgázik a sza-mosujvári fiuliceum, a naszói fiuliceum, a besztercei fiuliceum, a beszter-cei evangélikus szászliceum és a dési

fiuliceum.
Déva: Az állami liceum helyiségé-ben: a dévai fiuliceum, a brádi fiuliceum, a petrozsényi fiuliceum, a szász-városi fiuliceum és a gyulafehérvári fiu-és leányliceum.

Szatmáron: a szatmári állami liceum helyiségében vizsgázik a szatmári fiu-és leánygimnázium és a máramarosi fiu-és leánygimnázium.

Balázsfalván a fiuliceum helyiségé-ben: a balázsfalvi fiu-és leányliceum, az erzsébetvárosi fiuliceum, segesvári fiuliceum és a nagyenyedi fiuliceum.

Nagysebenben: Gheorghe Lazar li-ceum helyiségében: Gheorghe Lazar, a szebeni liceum, a szebeni leányliceum, a fogarasi fiuliceum és a szebeni evan-gélikus leányliceum.

Marosvásárhely: Az állami liceum helyiségében: a marosvásárhelyi P. Ilariu fiuliceum, marosvásárhelyi le-ányliceum és a marosvásárhelyi ka-tonaiskola.

Investia párt hivatalos főszervezője és Szokolnikov volt londoni meghatalmazott miniszter, aki sokáig Titulescuval egy-idejűben töltött be diplomáciai megbízást Londonban. Szó van azonban arról is, hogy a bukaresti követség élére a Flaca generáció valamelyik tagját nevezik ki.

A romániai szovjet követség személyi összetételét a legközelebbi napokban tár-gyalják le Moszkvában. A tárgyalásokra meghívást kapnak az európai összes szov-jet követségek vezetői. A szovjet követség összetételét Litvinov fogja javasolni és az akkreditáló leveleket Kalinin, a szov-jetunió elnöke írja majd alá.

Az orosz-román vámpontok

Itt említjük meg, hogy a beszarabiai vámvézellétegyelőség a következő határ-állomásokot hozta javaslatba a kormány-nak, ahol az orosz-román kereskedelmi forgalom történe meg: Ustia (Hotin megye) Oriuleni, Vadul lui Vodă (Lapus-na megye) Delaciu (Lapusna megye), Tighina, Tighina Pod és Chiteani (Tighi-na megye), Rezina, Vadul, Chiaricova (Orhei megye) Iora, Lapatria, (Cetatea Alba megye) és Cetatea Alba városának két pontja: Bugaz és Palanca.

Brassó: A Mesota liceum helyiségé-ben: a Mesota liceum, a brassói római katolikus liceum, a esikszederai római katolikus liceum, a székelykereszturi unitárius liceum, a székelyudvarhelyi római katolikus liceum és a sepsiszent-györgyi református fiuliceum. A bras-sói Saguna-liceum helyiségében a bras-sói Saguna liceum, a brassói leányli-ceum és a sepsiszentgyörgyi fiuliceum.

Segesvár: A segesvári állami liceum helyiségében: a megyesi evangélikus liceum, a szebeni evangélikus liceum, a segesvári evangélikus liceum és a bras-sói evangélikus liceum.

Nagykároly: Az állami liceum helyi-ségében a nagykarolyi fiuliceum, szil-lágyosmlyói fiuliceum, a nagybányai fiuliceum, a szatmári leányliceum, a zilahi református fiuliceum és a szat-mári református fiuliceum.

A temesvári tankerületben a követ-kező bizottságok fognak működni:

Nagyvárad: A Gojdu liceum helyisé-gében a nagyvárad Gojdu liceum, a Gojdu liceum magyar tagozata, a nagy-várad leányliceum, a nagyvárad iz-raelita liceum, a belényesi fiu és le-ányliceum.

Temesvár: D. Longa liceum helyisé-ben: a temesvári D. Longa liceum, a temesvári izraelita liceum, az oravcai fiuliceum és a lugosi fiuliceum. A te-mesvári Carmen Sylva liceum helyisé-gében: a temesvári Carmen Sylva li-ceum, a temesvári német fiuliceum, a temesvári Notre Dame liceum, a temes-vári római katolikus liceum és a karán-sebesi fiuliceum.

Arad: A Moise Nicoara helyiségében vizsgáznak: a M. Nicoara liceum, az aradi leányliceum, az aradi római ka-tolikus magyar liceum és a temesvári piarista liceum.

Zsiros, pattanásos arcbőrhez puder helyett

kénpuder

Megszünteti az arc mitesszereit.

Az állam konszolidálja belföldi adósságait

Nagy zuhanás a román államkötvények párizsi piacán. Belső kölcsön az állam hitelezőinek kielégítésére

Bucuresti-Bukarest, június 21. A pénzügyminisztérium megcáfolta azokat a híreket, amelyek egy belföldi kölcsön kibocsátásáról terjedtek el a tőzsdén és a sajtóban is, a valóság mégis az, hogy a kormány foglalkozik az állami tartozások konszolidálásával és ez alig történhetik meg ezidőszent más módon, mint egy belföldi kölcsön felvételével. A pénzügyminiszternek igaza van abban, hogy a mostani idők nem nagyon alkalmasak államkölcsönök kibocsátására, de nem azért, mert kevés a heverő pénz, hanem azért, mert az államkötvények árfolyama ismert okoknál fogva hihetetlenül alacsony és az államkincstár nem fizethet olyan magas kamatot a kölcsön jegyzőinek, hogy ezeknek érdemes legyen pénzüket állampapírokba fektetni. Az állampapíroknak a bukaresti tőzsdén jegyzett árfolyama — 100 lejes kibocsátású és névértékű papirokról van szó — 30—45 lej között áll.

de még a 10 százalékos kamatozású papírok sem igen jegyeznek 50 lej fölött.

Ki lesz hajlandó ilyen árfolyam-viszonyok mellett 100 lejt kölcsönözni az államnak, hogy a kölcsönért kapott papír a következő héten már elveszítse értékének felét vagy háromnegyed részét? Pénz volna az országban, nagyon is sok gyümölcsözetlenül heverő tőke, de az állampapírok mindaddig nem alkalmasak a dologtalanul heverő tőkék előhívására, amíg árfolyamuk ilyen alacsonyan áll.

De nem jobb állampapírjaink helyzete a külföldi piacokon sem, pedig erre mindig nagyobb gondot fordítottak kormányaink. A párizsi tőzsdén a stabilizációs kölcsön papírjain kívül

valamennyi román érték nagy árfolyamvesztéseket szenvedett az utóbbi napokban,

valószínűleg a külföldi hitelezőkkel elhuzódó, sikertelen alkudozások következtében. Ezek a papírok

a múlt hét folyamán 8—18 pontos árfolyamvesztéseket szenvedtek,

olyan nagyarányu veszteséget, tehát, amely már egy jövőendő külföldi kölcsön esélyeit is hosszú időre lerontja. És mindez tisztán azért következett be, mert a kormány első költségvetés-tervezete irreálisan magas összeggel: 22 és fél milliárddal zárult. Az államkölcsönök kötvényeinek külföldi tulajdonosai elkeseredetten dobják piacra annak az államnak obligációit, amely hónapok óta alkuszik a tartozások törlesztési összegeinek leszállításáról s ugyan akkor öt milliárddal nagyobb bevételi összeget irányoz elő, mint amennyit a múlt évben az ország lakosságától beszédni tudott. Ha van mód az öt milliárdos többlet beszédére — mondják a hitelezők, — akkor adja ezt a pénzt az állam a hitelezőinek, akiknek tartozik, s ne fordítsa más, ismeretlen új célokra, amikor fennállanak a régi kötelezettségei. A költségvetési előirányzat már leszállott 20 és fél milliárdra, de egyrészt még ez is irreális összeg, másrészt pedig a hitelezők szempontjából elég volt a 23-ad fél milliárdos budget összeállításának kísérlete is ahhoz, hogy rosszhiszeműséget lássanak a kormányban, amely azt állítja, hogy nem képes fizetni a külföldi tartozásokat, de más célokra van pénze.

Igy gondolkoznak a külföldi hitelezők, de a belföldiek sem jobban. Ezek évek óta várják, hogy az állam kifizesse tartozásait, egyrésztük már elfogadott kincstárjegyeket és adóbonokat s evvel lemondott követelésének nagyobbik feléről, csakhogy valamennyi pénzhez hozzájusson. A helyzet azonban ezzel sem javult, talán még inkább rossz-

szabodott. Nem csak az állam hitelezői jártak rosszul az adóbonokkal, melyeknek árfolyama ma már 30 lej körül van, hanem az állam is. A hitelező rosszul járt azért, mert a 100 lejtben átvett adóbonokat jó, ha 30—35 lejes áron tudta értékesíteni, az állam pedig rosszul járt azért,

mert a nagy adófizetők egész hadserege húzza az adófizetését abban a reményben, hogy tartozásából hátralék válik, amelyet módjában lesz majd adóbonokkal kiegyenlíteni s így megszabadul kötelezettségének 70 százalékától.

Előállott így az a helyzet, hogy az államnak vannak hitelezői, akiknek kötelezése teljes egészében ma is fennáll, mert kitartásuk lévén, nem akarták elveszteni azt a 30 százalékat. Vannak hitelezők, — ezek leginkább azok a szállítók, akikre az államnak teljesítése van további szállítások teljesítése céljából — akik kincstári utalványokat kaptak. Ezek az utalványok azért értékesebbek, mint az adóbonok, mert

egy éven belül beváltásra kerülnek s így árfolyamuk is jobb. A hitelező e három kategóriája között most már az államkincstár is nehezen ismeri ki magát, de ennél is kellemetlenebb az, hogy valamennyi ostromolja pénzüket a kormányt és legutóbb is megtörtént az, hogy a hadsereg agyenneműjének fedezésére kiírt pályázat eredménytelen maradt, mert nem akadt gyár, aki az államnak hajlandó lett volna hitelezni. De nem is hajlandóságon tört meg a szándék. A gyárak, amelyeknek olyan nagy összegekkel tartozik az állam, minden jószándék mellett sem tudnak szállításokra pénzt befektetni, mert forgótőkájük a korábbi szállításokban fekszik.

Érthető, ha ilyen körülmények között a pénzügyminiszter rendet akar teremteni a belföldi tartozások dzsungelében

és belföldi kölcsön felvételét tervezi, amelyet elsősorban az állam hitelezői jegyezzenek.

Ilyen módon a hitelezők állami kölcsön kötvényeket kapnának követelésük fejében. Ezek a kötvények amellelt, hogy kamatozók lennének, évenként sorsolásra is kerülnek, s ilyen módon amortizálódnának. Nagy kérdés persze, hogy az állami obligációk mai alacsony árfolyama mellett a hitelezők elfogadják-e a kölcsönkötvényeket, illetőleg, hogy milyen kamatozás és milyen törlesztési terv mellett fogadják el azokat.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Ihász-Fekete társulat heti műsora

Péntek d. u. 6 órákor 10 lejes egységes helyárrakkal: Mágus Miska operett. Péntek este 9 órákor: Alvinci huszárok operett, páholyülés és összes földszinti ülőhelyek 20, erkélyülés 15 lej.

Szombat d. u. 6 órákor 10 lejes egységes helyárrakkal: Drótostót operett.

Szombati este 9 órákor: Tul a nagy Kri-vánon operett, páholyülés és összes földszinti ülőhelyek 20 lej, erkélyülés 15 lej.

Vasárnap d. e. 11 órákor 10 lejes helyárrakkal: Ihász Klári vendégfelléptével: Ember a hid alatt.

Vasárnap d. u. 3 órákor 10 lejes egységes helyárrakkal: Huzd rá cigány, operett.

Vasárnap d. u. 6 órákor: Hazudik a muzsikászó operett, páholyülés és összes földszinti ülőhelyek 20 lej, erkélyülés 15 lej.

szes földszinti ülőhelyek 20 lej, erkélyülés 15 lej.

Vasárnap este 9 órákor: Tul a nagy Kri-vánon operett, páholyülés és összes földszinti ülőhelyek 20 lej, erkélyülés 15 lej.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, pénteken nagy kétfős műsor. (2 film) egy helyárrért: I. Kaliforniai sasok. Szenczációs sportfilm. Először Kolozsvárt. Amerika legjobb futbalistáival és tornászaival. II. Egyszer az életben... Operettszáger. Fősz: Gustav Fröhlich, Camilla Horn. Jegyek 15, 20 lej.

Vasárnap d. e. 11 órákor nagy matiné 10 lejes helyárrakkal.

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtöktől a filmvilág ünnepe: A szerelem oltára. Theodore Dreiser „Jennie Gerhardt” című világhírű regényének filmváltzata. Marion Gerling németül beszélő mesterműve. Főszerepekben: Sylvia Sidney, Warner B. Mary Astor. Gondoskodjon idejében jegyéről!

Hétfőn: Én és a kölyök. Maurice Chevalier.

Betegség és gyógyszer

A húgysav megrövidül az életet, a modern életmód pedig elősegíti a húgysavképződést.

A szervezetben jelenlévő húgysav idezi elő a köszvényes állapotot, amely valósággal veszedelmet jelent az egészségre. Mindazok, akik erre a betegségre hajlamosak: az ülő életmódot élők, a köszvényesek utódai, a túl kővér emberek, stb. a húgysavképződés következtében állandó betegeskedésről panaszkodnak.

Franciaországban és más államokban kiváló orvostanárak tudományos írásművelken rámutattak arra, hogy a húgysav vértani részére az egészség kulcsa az URODONAL, mert ez valósággal kitisztítja a vesét és megelőző eredményei gyógyítja a köszvényt, reumát, idegzsábat, farzsábat (ischias) és az elhízást. Az

URODONAL

száttal gyógyítja ilyen eredménnyel a köszvényt, reumát, idegzsábat, farzsábat és az elhízást, hogy feloldja a húgysavat.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, június 22:

Bukarest, 13: Grammfón. 13.45: Grammfón. 14.40: Könnyű zene. 19: Fanica Luca-zenekar. 20.30: Előadás. 20.45: Grammfón. 21: Előadás. 21.15: Carmen-kórus. 21.45: Irodalom. 22: Flóra. — 22.30: Ének. 23: Rádiószurnal.

Budapest, 7.45: Torna. 10.45: Hírek. — Csevegés. Grammfón. 13: Déli harangszó. 13.05: Rádióhangverseny. 14.30: Alálatlan zenészek hangversenye. 16.30: Diákfőlora. 17: Csevegés. 17.20: Gtár. 18: Előadás. 18.30: Bertha szalonzenekar. 19.45: Agatha Schober zongorázik. — 21.20: Rutén népdalok. 22.25: Grammfón. 23.20: Előadás. 23.40: Az Operaház zenekara.

Bécs, 21.55: Zenekari hangverseny. — 23.30: Fuvvzene. 1: Grammfón. — Berlin, 19.30: Nyári dalok. 21.15: Szerzői est. 22.20: Vidám zene. 23: Zenekari hangverseny.

Stuttgart, 19.45: Szórakoztató zene. — 21.15: Berlini közvetítés. 22: Bécsi valcerek. 24.15: Filharmonikus hangverseny. — Róma, 14.05: Zenekari hangverseny. 18: Ének és zenekari hangverseny. 21.45: San Martino, opera.

Prága, 18.40: Grammfón. 21: Hangverseny.

Varsó, 20.15: Könnyű hangverseny énekkel. 21.12: Szimfonikus hangverseny. 23.15: Tánccemezek.

Szombat, június 23.

Bukarest, 13: Grammfón. 13.45: Hírek. Grammfón. 14.40: Grammfón. — 19: Cosica-zenekar. 20.30: Előadás. — 20.45: Grammfón. 21: Előadás. 21.15: Grammfón. 21.45: Loreley, Cataani operája.

Budapest, 7.45: Torna. 10.45: Hírek. — Csevegés. Grammfón. 13: Déli harangszó. 13.05: Keszthelyi közvetítés. 14.40: Grammfón. 17: Csevegés. 18: Enekkórus 18.05: Rádióok postája. 19.10: Cigányzene. 21.15: Viktória, Abraham Pál operettje. 23.45: Cigányzene. 24.30: Gutenberg-jazz.

Bécs, 20.10: Német Mária éneke. — 21: Az erdőmester, Johann Strauss operettje. 24: Táncczene.

Berlin, 21.10: Népünnepély. 23: Táncczene.

Stuttgart, 24: Táncczene.

Róma, 14.05: Zenekari hangverseny.

Prága, 19.05: Zenekari hangverseny. — 20: Sétahangverseny.

Varsó, 21: Chopin-zene. 21.40: Kórusok 22.12: Könnyű hangverseny.

APRÓ HIRDETÉSEK

Magyarországi kölcsönök egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláírt hirdetések 20 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelligés levelet csak egy továbbítunk, ha portóhelyez mellékelve.

Kiadó július 1-re nagyon elegánsan rendezett komplett 2 személyes hálószoba és alkoves, a hálóba nyíló uriszoba. Külön mosdófülke és külön toálette. Ezen kívül fürdőszobahasználat is. Első emeleten, délfelkésű, kimondottan urilakás. Ugyancsak kiadó július 1-re II-ik emeleten kétszer kétszobás uccai komplett urilakás és augusztus 1-re I. emeleten 4 szobás uccai komplett urilakás. Az összes lakások délfelkésűek. Megtekinthetők délelőtt 10—12-ig, délután 5—7g. Str. Saguna 20., I. em. Léderer háztulajdonosnál.

Borszék fürdőre uriaszony lakótársat keresek. Leveleket „Julius 1” jellegre a kiadóba kérek.

Eladó üzlet. Cluj főterén dívatüzlet, berendezéssel és áruval együtt, más elhelyezkedés miatt, esetleg részletfizetésre is, sürgősen eladó, vagy közreműködő társ kerestetik. Ajánlatok „150.000 lej” jellege alatt ezen újság kiadóhivatalába.

Egyetemi hallgató, perfekt román, német, magyar, német és román órákat ad és pótvizsgára előkészít. Cim a kiadóban.

— A lemergő megérkezése után: Dr. Göbbedandaügyi miniszter kezése napján a gyászti tartott, látogatás melé, érzelmeit, Pont mint egy szíre az üzletek red élet megállott, adott jele let zsidó kocsisok jákat, A telje tartott.

— Marosmet zeti konferenci gisa Toplicán. Körzeti konfere chauc pögisát mizrach, illet Hamizrachy To utóbbi időkben tárgyalni ügyr jövőben, hachs az erdélyi kib segítsége. A kor dély legkiváló szónokai, ugr Kolozsvar, Nus Gruber Sándor Ernó Temesvár H. Merkáz elm

— A nagyvá kedelmi iskol találokója. Felső Kereskedékei ez év j találokója gy Ez a felső ker regátó és m szellemi élet s át adta, akik cikban, a leg séggel támogat kisebbségi inté társulati iskol virágzóbb inté ma súlyos any találokó épper hetetlen remé és a bajtársi v — azt a célt is támogató egy rakja. A vend zottsága ezutor és végzet növe részvételüké a július elseje lezzék csatlako egyesülethez, jak révén óha intézetet az el ségein. A talá vasuti jeggyel

— Gyengélt a rosszullétet fckozza, az em szetes „Ferenc puha, könnyű emésztést szer

— Gyermek javára. A kolozsvarnap déln kerti mulatsá (volt Zajzon- kében. A dél pélynek mond készül, gyermek lönlegesen élv jökédvőből fog tina földvásár földvásárlás je egyesületek ez amellelt, hogy nőt egyaránt, zását, egy m szolgálai. A építését támog amelyet erre léptidjiban fiz

— A maros 24-én az Avo garden partie minden valós sikerülmi ann vezetésége pár tással dolgozil sünk szerint megepetésekké degeknek. E lunk el, hogy hangulat első kezekedik. R gyek fardozó társadalma — rálni fogja.

MŰSOR

Junius 22:
 Gramofon. 13.45: Gramofon. 19: Fania. 20.30: Előadás. 20.45: Előadás. 21.15: Carmen-dal. 22: Flóra. — Adíósurnál.
 Orna. 10.45: Hírek. — 13: Déli harangverseny. 14.30: Angverseny. 16.30: Szerepek. 17.20: Gtár. Bertha szalonzenekar. Ober zongorázik. 22.25: Gramofon. 23.40: Az Operaház

Junius 23:
 Gramofon. 13.45: Hírek. 14.40: Gramofon. — 20.30: Előadás. — 21: Előadás. 21.15: Loreley. Catalani
 Orna. 10.45: Hírek. — 13: Déli harangverseny. 14.40: Gramofon. — 20.30: Előadás. — 21: Előadás. 21.15: Loreley. Catalani
 Orna. 10.45: Hírek. — 13: Déli harangverseny. 14.40: Gramofon. — 20.30: Előadás. — 21: Előadás. 21.15: Loreley. Catalani

PROTÉSEK

Hogy az 3 lej, vasárnap legkisebb apró híreseknek 20 szálát hirdetések díja előre velet csak egy tavaszhoz mellékelve...
 nagyon elegánsan be... személyes hálószoba... nyíló uriszoba. Külön... nálát is. Első emele... mondottan urlakás. 1-re II-ik eme... obás uccai komplett... I-re I. emeleten 4... plett urlakás. Az... élfelekvésűek. Meg... 10—12-ig, délután... 20., I. em. Léderer
 urriasszony lakóársat... „Julius 1“ jeligére a...
 főtérén dívatúzet... uval együtt, más el... setleg részletfizetésre... vagy közreműködő... álatok „150.000 lej“... ág kiadóhivatalába.
 nő, perfekt román... et és román órákat ad... szit. Cim a kiadóban.

HÍREK

— A lemergi zsidóság gyászolt Göbbels megerkezése napján. Lembergben jelenik: Dr. Göbbels német birodalmi propagandaügyi miniszter Lembergbe való érkezése napján a város zsidósága általános gyászot tartott, jelölve annak, hogy az a látogatás mélyen sérti a zsidó lakosság érzelmeit. Pontosan délután négy órakor, mint egy sziréna zúgott végig a városban az üzletet redőinek lehuzása. Az egész élet megállt. A műhelyekben min egy adott jörelre letették a szerszámokat és a zsidó kocsisok és sofőrök elhagyták kocsijaikat. A teljes munkaszünet egy óráig tartott.
 — Marosmentj B. H. Hamizrachi körzeti konferencia és általános chaluc pögisa Toplicán. Junius 29, 30 és július 1-én körzeti konferenciát és általános Mizrachit chaluc pögisát határozott el a B. H. Hamizrach, illetve az Erdélyrészi Hechaluc Hamizrachi Toplicára. A konferencia az utóbbi idők felmerült problémáit fogja tárgyalni, ugymint: a Mizrachit nevelés a jövőben, hachsara és alija problémák és az erdélyi kibuc reorganizálásának elsősegítése. A konferencián résztvesznek Erdély legkiválóbb Mizrachit ideológusai és szónokai, ugymint: Rabbi Klein Eliahu Kólozsvár, Nuszbaum Sámuel Nagyvárád, Gruber Sándor Marosvásárhely, Kaufteil Ernő Temesvár és Izrael Abbert, a B. H. H. Merkáz elnöke Máramarossziget.

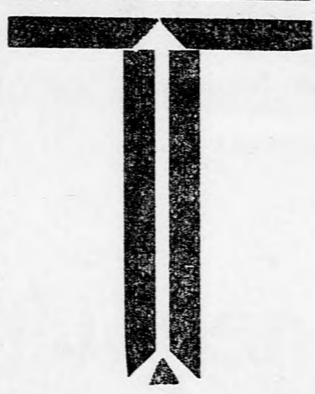
— A nagyváradi Társulati Felső Kereskedelmi Iskola végzett növendékeinek találkozója. A nagyváradi Társulati Felső Kereskedelmi Iskola végzett növendékei ez év július hó elsejére vendéktalálkozóra gyűlnek egybe Nagyvárádon. Ez a felső kereskedelmi iskola az erdélyi, regáti és magyarországi gazdasági és szellemi élet számos kiváló reprezentánsát adta, akik ma többnyire vezetőpozíciókban, a legmesszebbmenő áldozatkészséggel támogatják a zsidó és az általános kisebbségi intézményeket. Sajnos, maga a társulati iskola, mely hajdan egyik legvirágzóbb intézete volt az országrésznek, ma súlyos anyagi nehézségekkel küzd. A találkozó éppen ezért — a kedves és felelhetetlen reménytelenkedés felelevenítésén és a bajtársi viszony megerősítésén kívül — azt a célt is szolgálja, hogy egy iskola támogató egyesület anyagi alapjait lerakja. A vendéktalálkozó előkészítő bizottsága ezután is felhívja az intézet volt és végzett növendékeit, hogy jelszék be részvételükre. (Hala Comerciala, Oradea) a július elseji találkozóra és egyben jelszék csatlakozásukat az iskolatámogató egyesülethez, mely a csekély tagsági díjak révén óhajtja átsegíteni a nagyhirű intézetet az elkövetkező három év nehézségein. A találkozóra vplószínűleg féláru vasuti jeggyel lehet utazni.

— Gyengélkedés idején, különösen, ha a rosszullétet szorulás vagy keresztfájás fcozza, az enyhe és igen kellemes termék, „Ferenc József“ keserűvíz mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést szerez.

— Gyermek kert mulatsága a KKL javára. A kolozsvári cionista társadalom vasárnap délután három órai kezdettel kert mulatságot rendez az Orient-kert (volt Zajzon-kert, Monostori ut) helyiségében. A délután inkább gyermekünnepélynek mondható, gyermekek számára készült, gyermekszereplők fogják azt különlegesen élvezetessé tenni. Gyermekek jövedelméből fog jövedelmét kapni Palesztina földvásárló intézménye, a KKL. A földvásárlás jegyében rendezik a cionista egyesületet ezt a vasárnap délutánt és amellet, hogy mindenki, gyermek és felnőtt egyaránt, meg fogja találni szórakozását, egy mindenekfelett való célt fog szolgálni. A zsidó föld, a zsidó otthon építését támogatja azzal a pár lejjel is, amelyet erre a nagyszerű délutánra be- léptidijban fizet.

— A marosvásárhelyi Wizo folyó hó 24-én az Avoda klub kerthelyiségében garden partit rendez. Ez a rendezvény minden valószínűség szerint kitünően fog sikerülni annál is inkább, mert a Wizo vezetősége páratlan lelkesedéssel és agilitással dolgozik ennek érdekében. Ertesültekünk szerint a Wizo hölgyek különböző megepetésekkel fognak kedveskedni a vendégeknek. Egyelőre csak annyit árulunk el, hogy a zene, a kizsálgás és a hangulat elsőrendűségről a rendezőség kezkesedik. Reméljük, hogy a Wizo hölgyek fáradozását Marosvásárhely zsidó társadalma — megjelenése által — honorálni fogja.

Ne felejtse el!!

hogy vasárnap d. u. 3 órai kezdettel műsoros

Gyermek délután

lesz az Orient (volt Zajzon-kert, Monostori ut) kerthelyiségében

a K. K. L. javára

Eleven gyermekmüsorral, táncsal, szépségversennyel, konfetticsatával, zsákmacska játékkal, stb. egybekötte. A versenyek nyertesei szép ajándékokat kapnak a KKL-től.

Este felnőttek részére folytatódik a KKL-ünnepség táncsal egybekötte.

Esős idő esetén zárt helyiségben lesz megtartva a matiné.

Ha olcsón és kellemesen akar szórakozni feltétlenül jöjjön el!!

— A Zsidó Párt felhívása. Kérjük alantit tagjainkat, hogy állampolgársági ügyekben bármelyik napon délelőtt 12—2 óra között a Pártirodában megjelenni sziveskedjenek: Farkas Ezekiel, Cal. Reg. Ferd. 10. László Ferenc str. I. Măcelar 8. László Márta str. I. Măcelar 8. Cg. L. Lövinger str. Enescu 10. Blau Nina str. Pata 10. Özv. Vámos Fülöp str. Baron L. Pop 10. Friedmann Francise str. N. Cristia 10. Hartmann Markus str. M. Costin 19. Josif Frisch str. Jorga II. Schwartz Frida str Traian 10. Salamon Sámson str. Unirii 20. V. I. S. Hollander Cal. Decembr 35.

Nyugodtan nyaralhat, aki a „Gazdák“nál betöréses lopás ellen biztosítást, Kartellen kívül, legelőnyösebb fötétélek. **Hó lejjel saját vagyonán felül a „Donau is garantál kétmilliárd tőkéjével.** Főügynökség: Str. Reg. Maria (Deák Ferenc ucca) 22. sz. alatt részletes felvilágosítást nyújt.

— Salamon Jakabné Palesztina-beszámolója a kolozsvári Wizoiban. A kolozsvári Wizo 4. hó 19-én nagyszabású foglalkozást rendezett a Salom Klubban, melynek keretében Salomon Jakabné tartott rendkívüli élvezetes előadást palesztinai utjáról és az országban szerzett benyomásairól. Ezután Weinberger Nándorné tartott beszámolót az aradi cionista konferenciáról.

— Herzl-mauzoleum Palesztinában. Jeruzsálemből jelentik: A palesztinai cionista exekutívó és a Vaad Leumi együtt üléssükön elhatározták, hogy egy Herzl-mauzoleumot állítanak fel, ahol dr. Herzl Tivadar, a cionista mozgalom meg alapítójának földi maradványait fogják elhelyezni. A mauzoleum felépítésére külön alapot létesítenek. A prágai cionista kongresszus ugyanis határozatilag felhívta a cionista exekutívót, hogy a legközelebbi időn belül tegye meg a szükséges lépéseket abban az irányban, hogy Herzl Tivadar földi maradványait a bécsi dőlíngi temetőből, ahol ideiglenesen temették el a vezért, Palesztinába szállítsák. A határozat értelmében legkésőbb ez év tamusz huszadikáig, Herzl halálának évforduló napjáig kell, hogy megtörténjen. A kongresszus speciális bizottságot választott a határozat végrehajtásának ellenőrzésére, melyben Herzl egykori barátai foglalnak helyet: Adoif Böhm, Jacob de Haas, Johann Kremetzki, az időközben elhunyt dr. Leo Motzkin, Ringel szenátor és Ussischkin. A kongresszusi határozat azért is sürgeti az átköltöztetést, miután attól tart, hogy Ausztriában olyan viszonyok következhetnek be, melyek hosszú ideig lehetlenné tehetik az átvitelt.

— Vervádpropaganda Palesztinában. Jeruzsálemből jelentik: A palesztinai kor many elkobozta és egy hétre betiltotta az „Al Jamea al Islamia“ című arab lapot, miután számos képet és cikket között Julius Streicher német nemzeti szocialista agitátor „Der Stürmer“ című lapjának vervád-számából.

— Arlosoroff-emlékűnnep Marosvásárhelyen. Marosvásárhelyről jelentik: A Bné Avoda ifjúsági szervezet vasárnap nagyszabású gyászűnnepélyt rendez Arlosoroff emlékére.

— A gyomorfájás, gyomornyomás, bősárpangás, alhasi vérbőség, nagyfoku erjedés, rossz emésztés, fehér nyelvépedék, kábultság, fülzúgás, halvány arcszín, migrán, kedvetlenség a természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata által igen sok esetben hamarosan elmúlik.

— Volt vizsgálóbíró és ügyvéd rágal-mazási pere a kolozsvári törvényszéken. A rágalmazási per tulajdonképpen büntügyi feljelentéssel kezdődött, amely „feljelentés“ talán sohasem gondolta volna, hogy bár nem szándékosan, de egész sor pernek lesz az okozója. A büntügyi feljelentés néhány évvel ezelőtt Vioreanu akkori vizsgálóbíró elé került. A feljelentésben szereplő egyén, dr. Kiss kolozsvári ügyvédnek volt a védenca, aki kliense megbízásából elment a vizsgálóbíróhoz, hogy a vizsgálatot sűrgesse. Ennek a „sűrgetésnek“ azonban az lett a következménye hogy Vioreanu hatóság elleni erőszak címen feljelentette az ügyvédet. A járásbírószak elsőfokon ezer lejre büntették az ügyvédet, Kiss kérte a semmitűszékét, hogy a fellebbviteli tárgyalást az aradi törvényszéken tartsák meg, mivel a kolozsvári bírák baráti alapon elfogultan kezelhetnék az ügyet. A semmitűszék beleegyezett a kérésbe, az aradi törvényszéki tárgyaláson pedig helybenhagyták az első fórum döntését. Az aradi tárgyalásra nem jelent meg Vioreanu, hanem egy átiratot intézett az aradi törvényszékhez, amelyben ismerteti a helyzetet közte és az ügyvéd között. Ez az átirat dr. Kiss szerint rágalmazó részleteket tartalmazott reá nézve és ennek alapján az ügyvéd rágalmazási pert indított az időközben Lugosra áthelyezett Vioreanu ellen. A járásbírószak első fokon felmentette Vioreanut a vád alól. A ma megtartott fellebbviteli tárgyaláson dr. Kiss mintegy 40 pereig tartó beszédben esetelte sérelmét és kérte Vioreanu megbüntetését, míg a volt vizsgálóbíró ügyvédei: dr. Munteanu és dr. Ancausa azt hangoztatták, hogy védenccüket nem vezette sértő szándék abban a bizonyos átiratban. A törvényszék csak jövő hét esütörtökön hirdet ítéletet a bonyolult és kényes rágalmazási perben.

— Három évi börtönt kapott a sikkasztó gazdatiszt, Petre Calotescu 1925-ben neveztek ki állami gazdatisztnak a sár-mási kerületbe. Két éven át kezelte az állami birtokokat, azonban 1927-ben feljelentés érkezett Calotescu ellen. A névtelen feljelentő elmondja, hogy a gazdatiszt hűtlenül tölti be megbízását, mert amióta állását elfoglalta, a sportcélokra fennmarott területeket bérbeadta és a bér díját nem juttatta be a pénzügyigazgatóságához. A vizsgálat meg is indult Calotescu ellen és bebizonyosodott, hogy Calotescu két esztendő alatt közel 600 ezer lejjel károsította meg az államot. A már megtartott törvényszéki tárgyaláson Calotescu azt hozza fel védelméül, hogy a pénzt egy inspektorak adta át, azonban nyugtát nem kapott az összegekről. Ezzel szemben a kihallgatott 38 tanu nem igazolta a vádolt állításait, sőt azt állították, hogy Calotescu tudtuk szerint semmi-féle inspektorak nem adta át a pénzt, hanem magának tartotta meg. A kolozsvári törvényszék negyedik szekciója ma hirdett ítéletet a sikkasztási perben. Calotescu börtönörrel a háta mögött hallgatta végig az ítéletet, amely szerinte három évi börtönre és öt évi poltikai jogvesztésre ítélték. A sikkasztó gazdatiszt megfellebbezte az ítéletet.

— Ertesítés. Tudomásukra hozzuk az érdekelteknek, hogy a Szindikátusunk tagjainak szükségük van autobuszkarosszérákra. Ajánlatokat költségzámítással és fizetési feltételekkel 1934 junius 25-ig kérjük beküldeni. Érdeklődni lehet a Rapid Szindikátus irodájában Cluj, Calea Marechal Foch 99, telefon 10-29.

— Köszönetnyilvánítás. A felsővisóli jesiva vezetői ezután mondanak köszönetet az aradi és brassói hitközségeknek, azért a meleg fogadtatásért, amelyben a főrabbit részesítették és a jesivának nyújtott támogatásért. — Itt említek meg, hogy Erdélyben nincs kiküldöttje a jesivanak és csak az jogosult a jesiva nevében jelentkezni, aki pecséttel és közjegyzői meghatalmazással tudja magát igazolni.

— A szaploncai rebbe Nagykárolyban. A hirneves szaploncai rebbe ma Nagykárolyba érkezik szombatra. A rebbet meleg fogadtatásban részesítik hívei és a közeli városokból is nagyszámu hívó keresi fel a rabbit ebből az alkalomból.

— A Mizrachit kilép a Vaad Leumból? Jeruzsálemből jelentik: A Zsidó Távirati Iroda magánértesülése szerint a Mizrachit vissza akarja vonni megbízottjait a Vaad Leumból, a palesztinai nemzeti tanácsból, miután a revizionisták kiléptek abból és az Agudasz Jiszráel egyáltalán nem hajlandó abban résztvenni. Allitóltag a lengyelországi Mizrachit véleményét várják ebben a kérdésben és azután fognak véglegesen dönteni. Ben Cvi munkásvezér, a Vaad Leumi elnöke kijelentette az ITA-nak, hogy mindaddig semmilyen információ nem érkezett hozzá a Mizrachit esetleges kilépése tekintetében.

— Az Athenaeum 60 lejes regényeinek legújabb kötete: Priestley: „A nap hőse“. A háboru utáni angol irodalom legnépszerűbb írója a szerző s legmulatságosabb, legelevenebb, legmaibb alkotása ez a regény, a botesinálta hős és a szépségkirálynő regénye. Sikere lesz, kell hogy sikere legyen! Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portókölt ség (10 lej) előzetes beküldése mellett, utánvétellel.

Primăria Municipului Cluj, No. 13585—934.

Publicatiune

Să aduce la cunoştinţa celor interesaţi, că în ziua de Marţi luna 17 Iulie anul 1934 ora 17 se va ţine în localul Primăriei (Sala de şedinţe) situat în Cluj, Str. Regina Maria Nr. 2, licitaţie publică pt. pavarea cu cuburi eruptive comb. cu bolovani de râu în Strada Pata în valoare de Lei 296.400.—

Licitatiya se va ţine în conformitate cu Art. 88—110 incl. din Legea C. P. Regulamentul O. C. L. si norme publicate în Monitorul Oficial Nr. 127 din 4. Jun. 1931.

Toate persoanele cari vor lua parte la licitatie vor depune pe lângă ofertă si o garanţie de 5 la sută din valoarea furniturii oferită, iar oferta se va face numai în conformitate cu caietele de sarcini, cari pot fi văzute în ficcare zi dele ora 11 până la ora 13 în localul Serv. Tehnic Cluj, str. Cogălniceanu No. 4. etaj.

Cluj, la 6. VI. 1934.

Primăria Municipului Cluj.

A Jüdische Rundschau

Németország nagy, kétszer hetenként megjelenő zsidó lapja, amely a zsidó élet minden megnyilatkozásáról kimerítően informálja olvasóit. A

Jüdische Rundschau

a németországi cionista mozgalom lapja. A

Jüdische Rundschau

kétszer hetenként jelenik meg és előfizetési ára negyedévenként Lei 180. Romániából az előfizetési díjak a Banca de Credit Român Cernauti címre küldendők

UJ KELET *Legújabb hírek*

Hitler nem tudta meggyőzni Mussolinét...

Hitler velencei ígéretei ellenére újra teljes erővel kiujultak Ausztriában a nácik terrorakciói

Mussolini Riccioneba invitálta Dollfussot. Megérkezett az olasz hivatalos tájékoztatás a velencei találkozóról Bécsbe

Az osztrák kormány mérlegeli az őszi választások elrendelését

Bécs, június 21. A lapok jelentései szerint megérkezett Bécsbe az olasz hivatalos tájékoztatás a Mussolini-Hitler velencei találkozó eredményeiről. Osztrák politikai körökben megerősítik, hogy Mussolini arra kérte Hitlert, ismerje el Ausztria függetlenségét. Hitler erre állítólag azt válaszolta, hogy nem szükséges ehhez külön aktus, mert Ausztria függetlensége garantálva van az osztrák birodalomnak a négyhatalmi szerződésben való részvételével.

Hitler nem tudta meggyőzni Mussolinét, hogy az ausztriai terrorista merényletek kommunisták művei.

Állítólag hajlandónak mutatkozott, hogy nyíltan is megtiltja a németek beavatkozását Ausztria ügyeibe, ha az osztrák kormány és sajtó beszünteti németellenes támadásait.

Berlinben semmi sem bizonyítja, hogy a Dollfuss elleni propaganda meggyöngyült volna a strai találkozás után. Frauenfeld, a Németországba menekült osztrák nemzeti szocialista folytatja heves támadásait Dollfuss ellen. A jövő héten Berlinben meetinget tartanak Ausztria szabadságáért. Hír szerint Habicht kihallgatáson jelenik meg Hitlerrel.

A Paris Soir szerint Mussolini meghívta Dollfussot Riccioneba, ahol meg fogja vitatni az osztrák kancellárral a velencei találkozó után támadt új helyzetet.

Újabb bécsi jelentés szerint Voralbergben az éjszaka folyamán 20 merénylet történt, több-kevesebb kárt okozva. Többnyire villamosskábelek ellen és hidak ellen próbálkoztak a nemzeti szocialisták.

A megtalált robbanóanyagok német gyártmányok. Egyidejűleg a felsőausztriai Schwanenstadtban is nemzeti szocialista csoport meg akarta rohamozni a villanytelepet. Az őrszem a tömeg közé lőtt s egy nemzeti szocialistát súlyosan megsebesített. A csoport ezután rendetlenül szétszóródott. Megállapítást nyert, hogy robbanószeres merényletet akartak elkövetni a villanytelep ellen.

Tegnap Bécsben Stamm Theodor nemzeti szocialistát robbanóanyagregrejtésért 12 évi súlyos börtönrre ítélték. Pressenger Anton nemzeti szocialista 14 évet kapott, mert ő volt az, aki a robbanószeret összegyűjtötte s átadta megőrzésre.

Az átmenetileg szabadlábra helyezett Frauenfeld-fivérek, a Németországba átszökött osztrák nemzeti szocialista vezér öccseit újra internálták.

Bécs, június 21. Politikai körökben úgy hírlik, hogy

hivatalos helyen mérlegelik az őszi választások elrendelésének szükségességét hangoztató olasz hivatalos ajánlást.

A párizsi Agence Economique et Financiere kétségesnek tartja a mai pénzügyi helyzetben azt, hogy sikerülni fog Bécs város tervezett kölcsönét a francia pénzügyi piacra elhelyezni.

Bécs, június 21. Szó van arról, hogy

a kormány a főiskolák élére kormánybiztost állít.

A náciknak fáj a strassburgi rádió igazmondása.

Berlin, június 21. Több lap éles támadást intéz a strassburgi rádió-állomás ellen, amelynek mikrofonja előtt a Genfben létrejött külön megegyezés ellenére megengedhetetlen módon folytatnak németgyalázó rádió-propagandát a Saar-vidéknek szóló híradások és előadások keretében. A lapok felhívják ezekre a propaganda-előadásokra a francia és a német kormányok figyelmét, azt hangoztatva, hogy Genfben a Saar-vidéket illetően a két kormány még a rádió-propaganda tekintetében is megállapodást létesített.

mét, azt hangoztatva, hogy Genfben a Saar-vidéket illetően a két kormány még a rádió-propaganda tekintetében is megállapodást létesített.

A lapok támadásai elsősorban Georg Bernhardt emigrációban élő német újságírói, a Vossische Zeitung volt szerkesztőjét igyekezne leteríteni.

akiről mint pénzéhes és mindenre kész élelappfiguráról emlékeznek meg és csodálkozásukat fejezik ki afelett, hogy a francia adóállomások műsorirányító igazgatósága teret enged szereplésének.

Az orosz-román vegyesbizottság megtartotta utolsó ülését

Még júniusban felépítik a Dnyeszter-hidat

Tighina, június 21. Tegnap tartotta utolsó ülését az orosz-román vegyes bizottság. A román delegátusok üdvözltek az orosz kiküldöttek a két ország közötti normális diplomáciai viszony felvétele alkalmából, mire az orosz fődelegátus kijelentette, hogy a bukaresti szovjetkötvetet néhány napon belül kinevezik, továbbá, hogy az orosz

mérnökök még ebben a hónapban megkezdik a Dnyeszteren átvezető hidak újjáépítését, elsősorban a tighinai hid rekonstruálására kerül sor.

Ellenkező hírek dacára a román-orosz vegyes bizottságot nem fogják feloszlítani és továbbra is hatáskörébe fognak esni a kisebb határc incidensek.

A bukaresti CFR-műhely főmérnökének vallomása a grívicai sztrájk perében

Az alacsony fizetések sok bajt okoztak — vallotta a főmérnök

Craiova, június 21. (Az Uj Kelet tud.) A grívicai per ma délelőtti tárgyalásán Atanasiu Constantin mérnököt, az üzem műhelyfőnökét hallgatták ki, aki elmondta, hogy február 15-én a munkások ércek lődtek nála a letartóztatott delegátusok sorsáról. Rövid idő alatt hatalmas tömeg gyűlt össze az iroda előtt, amely a delegátusok szabadonbocsátását kérte.

— Egy munkásküldöttség élére álltam és a közlekedésügyi minisztériumba mentünk, azonban eredmény nélkül tértünk vissza. Időközben idegen elemek gyűltek a műhely köré és kiáltozni kezdtek. Tartottunk attól, hogy az éjjel folyamán

rendzavarások fognak történni. Este 10 órakor a hatóságok értesítettek, hogy reggel kiürítik a műhelyt. Közölte ezt a munkásokkal. Több mint 3000 munkás erre elment.

Reggel a kiürítés után 4 halotyat és 7 sebesültet találtak, akik közül kettő szintén meghalt.

A királyi biztos megkérdi, tényleg alacsonyok voltak a fizetések nálunk? A tanu kijelenti, hogy az egyezmény hátrányosnak bizonyult és nehézségeket okozott úgy az adminisztrációnak, mint a munkásoknak. Több más mérnök kihallgatása következik ezután.

Óriási próbaháború folyik Távol-Keleten

London, június 21. A Daily Telegraph jelentései Dairenből: Ázsia keleti részén lázas katonai tevékenység folyik. Mandzsuri sajtójelentések szerint orosz repülőgépek sűrűn elrepülnek Kirin tartomány felett. Vladivosztk körüli 30 orosz torpedóromboló és buvárnaszád nagyszabású technikai gyakorlatokat folytat. Chavarovszkba 250 orosz

harcikocsi érkezett.

A japánok is megkezdtek a legnagyobbarányú légi hadgyakorlatokat. Carbinai jelentések szerint a keleti határon, az Uusszuri vidékén, erősen növelik nehéz tüzérségük, műszaki és vegyi csapatok számát. A légi hadgyakorlatok bevezetéséért Quantung tartományban mozgósították összes légi

egységeiket és hadianyagszállítást kíséreltek meg repülőgépeken Mandzsuria északi részébe.

A repülőgépek színtelt támadásokat intéznek Mukden és Dairen ellen, igazi bombákat ejtve le képzelt falvakra. Sokezer főnyi közönség nézte végig a bombázás hatását.

A légi támadásokat gáztámadásokkal és füstfelhő-gyakorlatokkal kötik össze. A vegyi csapatok a legújabb fertőtlenítőszereket permetezték a gáztámadások ellensúlyozására.

Duca-emléktábla a színajai állomáson

Bucuresti-Bukarest, június 21. A színajai vasuti állomás peronján egy emléktáblát helyeznek el, amelyet a jövő héten lepeznek le. A táblán a következő felírás lesz olvasható: Itt gyilkolták meg I. G. Ducát.

Hatalmas földrengés rázta meg Törökországot

Ankara, június 21. Az éjjel folyamán s reggel is több erős földrengést éreztek. A földrengéseket orenciaális esők kísérik, amelyek több helyen árvizeket okoztak. A hegyekben erősen havazik. Emberáldozatok nincsenek, de az anyagi kár hatalmas.

Mégis Kolozsvárra hozzák a nagyváradi jogakadémiát

Bucuresti-Bukarest, június 21. A napokban törvényjavaslatot terjesztenek be a parlamentbe a nagyváradi és kolozsvári jogi fakultások egyesítésére vonatkozólag. Az egyesítést az egyetemközi tanács kérte legutóbbi ülésén, miután jelentős költségvetési megtakarításokra remél a től.

Újabb súlyos vasuti katasztrófa történt Franciaországban

Párizs, június 21. Mulhouse állomáson szerencsétlenség történt egy befutó személyvonattal. Az első vagonok kiskitáltak. 4 halott és számos sebesült, akik közül négynek az állapota súlyos.

Belgium és Hollandia semlegességét garantáló angol-francia egyezményt készennek elő

London, június 21. A Daily Express jelenti, hogy Musztafa Kemál és a perzsa sah új szövetséget kötöttek, amely elsősorban súlyos csapást mér Irákra, mivel első feltétele az, hogy Törökország támogatja Perzsa követelését Irák bizonyos határvidékeire, amelyeken gazdag kőolajmezőket fedeztek fel. A szövetségi szerződés értelmében, amelyet Kemál és a perzsa sah jelenléteben ratifikáltak, a két ország egységes vámterületet alkot.

Perzsa és Törökország: egységes vámterület

Genf, június 21. Weygand tábornok, a francia nagyvezérkar főnökének angliai látogatásával kapcsolatban híre jár annak, hogy felvetik egy egyezmény teremtését, amelynek értelmében az összes európai országoknak garantálniuk kellene Belgium és Hollandia semlegességét.

„OLLA”
CUM...
a legjobb védő fertőző betegségek ellen

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt.
nyomása, Cluj, Strada Baron L. Pop 18.
Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa postală plătită în num. No. 224713-929.

18. Telefon: 9-77.
Havonta 110, negyven évre 600, egész évre 1200.
Földre: Havonta 12, egész évre 120.
KÉLET az Erdélyi Magyar Szövetség kiadványa.
Képek utánnyomása.
Részlettel megjelölésével.

Az arany elfo

Fellépő kom

Barthou sa

Párizs, június 21. A francia kormány a Párizsban tartó hosszasan foglalkozott Barthou szerdai beszédével. A beszéd a francia teljes egységet és a Le Temps ismertette, amelynek most is a történelem most is a amelyek nem váltak amiatt, hogy a kisantant első

Franciaország, amely mint békét teljes kiegyeztetés és ebben. A francia gazdasági ujjáépítés ország örül a jének, mert ez a rend egyik jelentős

A Journal des Igazságügyi bizottság vizsgálta a revíziós kísérletet az azok. Figyelt meg fognak hallásokban. Magyarországon már előre igazolt iradokosságát, am magyar felsőház

Londoni sa

Az egész európai foglalkozik Barthou sának fontosságát münikéjével.

A londoni Morning Post jelenti, hogy nem helyes a tan, mert ha a tan szeptember 1-én más nevet kellett hangsúlyozza a magatartást és a

az a mértékben és más m utóbbi időkben veszélyeztetett részt ezt a hat nyozta a m

Magyarországban nem egyben nyomó törekvések több millióval sz len választ nem Titulescu adott.

A német sajtó a kisantant a francia-orosz politikai működésben a két ország végleg az esatlakozott.

A londoni Times jelenti, hogy Barthou Erdélyi rész egész lakos akarta kifejezés ségért, am a Fr szabadságához.

A lapok kiemelték együttműködés a dunai államok érdekeibe hogy Magyarorságot szembehelyezze a viziójának köve za a gazdasági

Barthou ma adta az újság kezdekét mondot